



Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu 2007-2008

Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Bildirimi

**Yayın Tarihi
Mart 2009**



İÇİNDEKİLER

1 RAPOR HAKKINDA

2 BELEDİYE BAŞKANI'NIN MESAJI

3 KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK KAVRAMI

4 KENT YÖNETİMİNDE SOSYAL SORUMLULUK

Kent, Kentli ve Kent Kültürü

Kentlerin Sürdürülebilir Kalkınması ve Sağlıklı Kentleşme

Birleşmiş Milletler Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Avrupa Konseyi Tarafından Yürütülen Çalışmalar

Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Kentler Projesi

Kentsel Yaşam İlgili Diğer Mevzuat ve Üst Politika Metinleri

Kurumsal Sosyal Sorumluluğun Yerel Yönetimlerde Yansımaları

Türk Kamu Yönetimi Reformu Kapsamındaki Yenilikler

Yerel Yönetimlerde Kurumsal Yönetim Sorumluluğu

Yerel Yönetimlerde Yönetişim Sorumluluğu

Sağlıklı ve Estetik Kentler Oluşturma Sürecinde Yerel Yönetimlerin Rolü

Bütünleşik Kentsel Gelişim

5 NİLÜFER ve NİLÜFER BELEDİYESİ

Nilüfer Hakkında

Kardeş Şehirlerimiz

İşbirliklerimiz ve Üyeliklerimiz

Aldığımız Ödül ve Belgeler

6 KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK YAKLAŞIM VE UYGULAMALARIMIZ

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Yaklaşım ve Politikamız

Çevre, Kent ve Kentli Sağlığı Yaklaşım ve Uygulamalarımız

Ekonomi ve Kentsel Yaşam Yaklaşım ve Uygulamalarımız

Yönetişim Yaklaşım ve Uygulamalarımız

Kurumsal Yönetim Yaklaşım ve Uygulamalarımız

1 RAPOR HAKKINDA

Amacı ve Kapsadığı Dönem

Bu rapor, Bursa Nilüfer Belediyesi'nin Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni imzaladığı tarih olan 18 Aralık 2006 ile 31 Aralık 2008 tarihleri arasındaki Kurumsal Sosyal Sorumluluk performansını paydaşlarına sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Rapor kapsamı belirlenirken 2007 ve 2008 takvim yılları esas alınmıştır. Bilindiği üzere, sözleşmeyi imzalayan kurumlar ilk ilerleme raporlarını imzayı takip eden 2 yıl içinde yapmaktadır.

Raporlama İlkelerimiz

Raporun ilgili bölümlerinde geniş biçimde yer verildiği üzere, yerel yönetim kurumlarında Kurumsal Sosyal Sorumluluk yaklaşım ve uygulamalarına net bir çerçeve getirmek oldukça zordur. Bu nedenden ötürü, bu ilk raporumuzda ağırlıklı olarak kurumsal sosyal sorumluluğumuzu nasıl algıladığımız, yaklaşım ve taahhütlerimiz ile Kurumsal Sosyal Sorumluluk politikamıza yer verilmiştir. Bu raporda sunulan faaliyetlerin detayı, yasal zorunluluk gereği Yıllık Faaliyet Raporları ile yayınlanmakta, Belediye Meclisi'nin onayı sonrasında kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk yaklaşımını yeniden tanımlama konusundaki çalışmalarına 2007 yılındaki özdeğerlendirme ve EFQM Avrupa Kalite Ödülü başvuru sürecinde hız kazandıran Nilüfer Belediyesi, bu ilk Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu'nda Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin İlerleme Bildirimi ilkelerini gözetmenin yanı sıra, uygun olan başlıklarında Global Reporting Initiative göstergelerine (GRI-G3) de yer veren C Tipi raporlama yapmayı tercih etmiştir.

Kapsamı

Bursa Nilüfer Belediyesi 2007-2008 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu'nda, Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Bildirimi'nin içermesi gereken tüm unsurlar mevcuttur ve rapor belediyenin tüm hizmet birimlerini kapsamaktadır.

- | | |
|--|---|
| Yönetimin KİS'ne yönelik desteğinin devam ettiğini dile getiren beyan | ✓ |
| KİS ilkelerinin uygulanması için alınan uygulamaya dönük tedbirlere ilişkin açıklama | ✓ |
| Mevcut veya beklenen sonuçlara/çıktılara ilişkin ölçüm | ✓ |

Bu rapor, çevresel etkilerinin en aza indirgenmesi amacıyla az sayıda basılmış olup, İnternet sitemiz üzerinden tüm paydaşlarımızın görüşüne sunulmuştur.

2 BELEDİYE BAŞKANI'NIN MESAJI

Nilüfer'in 1987 yılında ilçe belediyesi olarak yapılandırılmasından bu yana 21 faaliyet yılını geride bıraktık. Türkiye'nin örnek ve lider bir yerel yönetim kurumu olabilme hedefimize ulaşabilmek için yürütmüş olduğumuz tüm hizmetler, faaliyetler ve projeler "**sürdürülebilir bir kent yaratmak**" adına oldu.

Çağdaş ve yenilikçi yerel yönetim anlayışımızda; tüm çalışanlarımızın, işbirliklerimizin ve hemşehrilerimizin fikir ve ortak emeğiyle biçimlenen ve "**bütünleşik kentsel gelişimi**" esas alan modeli benimsedik. Çünkü; bir kenti "kent" yapan şeyin, bir yerleşim yerini evlerin, caddelerin olduğu bir taş yığını olmaktan çıkarıp o yere "**ruh**" ve "**kimlik**" katan şeyin, o kentin "**kolektif kültürü**" olduğuna ve sürdürülebilir kalkınmanın vazgeçilmez temelinin demokratik, insan haklarına saygılı, şeffaf, katılımcı ve halka hesap veren yerel yönetimler olduğuna inandık.

Bursa Nilüfer Belediyesi olarak, sürekli iyileştirilmesine odaklandığımız hizmet standardımız ve yönetim mükemmelliğimiz ile "**uluslararası düzeyde tanınan, Türkiye'nin örnek ve lider yönetim kurumu olmak**" vizyonumuzu, Kurumsal Sosyal Sorumluluk anlayışımıza da yansıttık. İlkinin yayınlanmış olduğumuz Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu ile "**farkındalığımızı ortaya koymayı**" ve yaşadığımız toplumda "**farkındalık yaratmayı**" amaçladık. Hedefimiz, katılımcı, kurumsal ve etik yönetim anlayışını ve standartlarını daha ileriye taşıyarak, yerel yönetimler arasında liderliğimizi sürdürmek ve oluşturduğumuz katma değeri sürdürülebilir kılmaktır.

Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni imzalayarak desteğimizi beyan ettiğimiz insan haklarına, çevreye, çalışma standartlarına ve yolsuzlukla mücadeleye duyarlılık, yönetim anlayışımızın temelini oluşturmaya devam edecektir. Bu duyarlılığı, "**şeffaflık**" ve "**hesap verebilirlik**" kurum değerlerimiz doğrultusunda ilgili tüm paydaşlarımıza yansıtabilmek için başladığımız çalışmalarını temel görevimiz kapsamında geliştirecek, önümüzdeki yıllarda toplumumuza ve onun kurumlarına da yayarak sürdüreceğiz.

Başta çalışanlarımız olmak üzere, ulaştığımız başarıda bize destek sağlayan meclisimize, işbirliklerimize, tedarikçilerimize ve hizmet performansımızın nihai belirleyicisi olan hemşehrilerimize minnet duygularımızı sunar, bu çalışmada emeği geçen herkesi kutlarım.

Mustafa Bozbey
Belediye Başkanı

3 KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK KAVRAMI

İlgili literatürde “şirketlerin faaliyetlerinde sadece kendi özel çıkarlarını (kârlarını) maksimize etmenin ötesinde bu faaliyetlerinden doğrudan ve/veya dolaylı olarak etkilenen tüm menfaat sahiplerinin (paydaşların) çıkarlarını da dikkate alınması ve koruması” olarak ifade edilen **Kurumsal Sosyal Sorumluluk**, kuruluş amaçlarının doğası (kâr) nedeniyle, yaygın olarak özel sektör kuruluşları için kullanıldığı şeklinde algılanmaktadır. Bu algılamının en önemli nedeni, kavramın ortaya atıldığı zaman ve ortaya atılma nedeninde saklıdır.

1800’lerde şirketlere tanınan sınırlı sorumluluk hakkı, devlet deregülasyonu ve sermaye piyasalarının hızla gelişmesiyle, John Rockefeller (petrol), Andrew Carnegie (demir-çelik) ve Henry Ford (otomobil) gibi büyük şirketlerin kurucuları dünyanın en güçlü ve en zengin adamları haline gelmiştir. 1900 başlarında ise kamuoyu, çok güçlü oldukları, rekabetçi olmayan politikalar izledikleri, sadece hissedarların çıkarlarını korudukları, çalışanlarına ve müşterilerine önem vermedikleri için şirketleri eleştirmeye ve seslerini yükseltmeye başlamıştır.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk kavramını yazılı olarak ilk ifade eden Howard Bowen, 1953’te yayımladığı **“İşadamlarının Sosyal Sorumlulukları”** adlı kitabında işadamlarının, toplumun değer ve amaçlarıyla örtüşen sosyal sorumluluk faaliyetlerle ilgilenmeleri gerektiğini savunmuştur. 1960’lar ve 1970’lerde görülen işçi hakları ve tüketici haklarını koruma eylemleri, ürün boykotları ve çevreci hareketler, toplumun iş dünyasından beklentilerini önemli bir ölçüde değiştirdiğini göstermiştir. **“Güçlü olanın daha fazla sorumluluğu vardır”** inancı şirketlerin giderek daha fazla sosyal sorumluluk almasını zorunlu hale getirmeye başlamıştır.

Birleşmiş Milletler’in 1972 tarihli **İnsan ve Çevre Konferansı** ve 1976 tarihli **Habitat I Zirvesi**’ni takiben dünyada **“sürdürülebilir kalkınma”** kavramının yükselmesi ile eş zamanlı olarak önem kazanan Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Archie Carroll, Ed Freeman ve Peter Drucker gibi yönetim bilimcilerin de katkılarıyla işletme okullarının müfredatlarında yer almaya başlamıştır. Bu gelişmeleri 1992 tarihli BM Rio Konferansı, 1995’te KSS Avrupa’nın kurulması, 1996’da BM Eski Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından açıklanan Kyoto Protokolü, 2000 yılında başlatılan Küresel İlkeler Sözleşmesi ve 2004’te KSS Asya’nın kurulması takip etmiştir.

BM Türkiye Koordinatörü ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Temsilcisi Mahmood Ayub’un Mart 2008 tarihli Türkiye’de Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu’nda değindiği üzere, günümüzde iş dünyası, sürdürülebilir kalkınmanın artık sadece kamu sektörü ve sivil toplum kuruluşlarının ilgi alanı olmadığını ve kendilerinin de finansal sürdürülebilirliklerine ek olarak, kaynakların sürdürülebilirliği ve insani kalkınma için aktif rol almak üzere hızla harekete geçmeleri gerektiğinin bilincine varmıştır.

Bu bilincin eyleme dönüşmesi için çoklu paydaş diyalogu ve aktörler arasındaki paylaşımın artması büyük önem taşımaktadır. Kurumsal sosyal sorumluluk ve sürdürülebilir kalkınma artık birbirinden ayrı düşünülemeyecek iki kavramdır ve açıktır ki, faaliyet alanına bakılmaksızın, kolektif bir sosyal sorumluluk yaklaşımı olmadan sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması olanaksızdır.

O halde geniş perspektiften bakıldığında Kurumsal Sosyal Sorumluluk, bir organizasyonun (kâr amacına yönelik olarak oluşturulmuş bir şirket, kamu kuruluşları veya sivil toplum örgütleri) hem iç, hem de dış çevresindeki tüm paydaşlara karşı **“etik”** ve **“sorumlu”** davranmasını, bu yönde kararlar alması ve uygulamasını ifade eden bir kavramdır. Kısacası, **“toplumun tüm kurum ve kuruluşlarının sosyal, çevresel, ekonomik ve etik kavramlarının yönetimi ve bu alanlardaki sosyal paydaş beklentilerine olan duyarlılığını”** ifade etmektedir.

4 KENT YÖNETİMİNDE SOSYAL SORUMLULUK

4.1 Kent, Kentli ve Kent Kültürü

4.1.1 Kent Kavramı

Tarih boyunca çeşitli kültür ve uygarlıkların doğduğu, geliştiği ve yayıldığı merkezler olan kentler, teknik, ekonomik, politik ve kültürel pek çok unsurun yansıdığı yerleşim yerleridir. Bu nedenle çeşitli disiplinlerdeki bilim insanları kenti tanımlarken, kendi eylem alanları kapsamında farklı ölçütler kullanmıştır. Kent kavramı için tek ve üzerinde anlaşmaya varılmış bir tanım olmasa da, tanımı biçimleyen ortak ölçütlerden söz edilebilir.

Örneğin “**nüfus**” ölçütüne göre kent tanımında nüfus büyüklüğüne göre kent, metropol, megapol gibi bir sınıflandırma mevcutken, “**işlevsel veya ekonomik**” ölçüte göre kent tanımında ise sanayi kenti, liman kenti, ticaret kenti, turizm kenti veya üniversite kenti gibi kent ekonomisinde baskın olan üretimsel işlev ön plana çıkmaktadır. “**Sosyolojik**” ölçüte göre kent tanımında ise, kentin diğer yerleşmelerden ayrılmasında topluluğun taşıdığı kendine özgü niteliklerini dikkate alan yaklaşım öne çıkmakta ve bir yerleşmeyi kent olarak nitelerken o yerleşmedeki üretimin yapısı, nüfusun yoğunluğu, heterojenliği ve toplumsal örgütlenme düzeyi gibi kriterler önem kazanmaktadır.

Sonuçta kent için önerilen tanımların temelinde nicel büyüklüğün yeterli olmadığı ve yerleşmeyi oluşturan nüfusun niteliği veya bileşiminin de hesaba katılması gerektiği aşıkardır. Yine de genel bir yaklaşımla kent, “**farklı sosyal sınıflardan oluşan bir toplumun, yapay çevreyi doğal çevreye egemen kıldığı bir ortamda ve kentsel yaşam kurallarına uygun olarak yaşamlarını sürdürdükleri bir yerleşme**” olarak tanımlanabilir.

4.1.2 Kent Kültürü: Uygarlık ve Demokrasi

Kentsel yaşamla uygarlık arasında yakın bir ilişki olduğunu varsayan görüşler yaygındır. O kadar ki, bu görüşler, kimi dillerdeki “**kent**” ve “**uygarlık**” karşılığı sözcükler arasındaki benzerliği de kanıt olarak kullanma eğilimindedirler. Latin dillerinde uygarlık (civilization) ve kent (city, civitas), Arapçadaki medeniyet, medeni ve kent (medine) gibi sözcükler arasındaki köken benzerliği, uygarlıkların kentlerden kaynaklandığını düşündürmektedir. Yunanca'daki kent (polis) sözcüğünün de siyaset (politiae) ile aynı kökten kaynaklandığı bilinmektedir. Kentsel yaşamın uygarlığın beşiği olarak algılanması, kimi dillerde, kibarlık (civillite) ve görgü (urbanite) sözcüklerinin de kent kökünden türetilmelerine yol açmıştır. Bir başka deyişle, kibarlık ve görgü kent insanına özgü özellikler olarak algılanagelmıştır.

Kolektif yaşam kentte siyasallaşmakta, temsili demokrasi kurumlarının yanı sıra, kent doğrudan demokrasinin katılımcı yöntemlerinin de uygulandığı bir ortam olmaktadır. Bir Alman atasözünde “**kent havası insanı özgür kılar**” ifade olunduğu üzere, tarihsel gelişim süreci içinde kentler özgürlüğün doyasıya yaşandığı yerler olarak algılanmışlardır. Kent tarihi gösteriyor ki, demokrasi bilincini geliştirmenin iki ön koşulundan biri, insanın kentine ait olduğunu duyumsaması, ikincisi de, kentin üzerinde fiilen söz sahibi olabilmesidir. Kent, demokrasi ve özgürlük temalarını çağdaş bir yaklaşımla ele alan **Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı** (1985) ve **Avrupa Kentli Hakları Şartı** (Mart 1992 ve Mayıs 2004) da bu düşüncelerden esinlenerek hazırlanmış belgelerdir.

Kent, insana kent ve çevre değerlerine sahip çıkma bilinci kazandıran, kentli olma bilinç ve sorumluluğu aşıl原因 bir olumlu özelliğe de sahiptir. Cengiz Bektaş'ın ifade ettiği üzere, “**Bir kez kültür kirlendi mi, ondan sonra her şey birbirini izliyor. Düpedüz söyleyeyim isterseniz: Kültür kirlendiği için sular kirleniyor, hava kirleniyor. Toprak kirleniyor...**”

4.2 Kentlerin Sürdürülebilir Kalkınması ve Sağlıklı Kentleşme

Dünyada kentsel nüfus oranının göçler ve doğum oranındaki artış ile birlikte hızla artması sonucunda, kentler yeni olgu ve sorunlarla karşılaşmaktadır. Kentleşme ve sanayileşme sürecinde kaynakların denetimsiz tüketimi, altyapı yetersizliği, konut yetersizliği ve çarpık kentleşme, yeşil alanların yok edilmesi, sera etkisi, ozon aşınması ve çevre kirliliği gibi küresel boyutlarda yaşanan birçok sorunun çözümü giderek güçleşmektedir. Diğer yandan kentlerde biriken nüfus grupları arasındaki sosyal ve ekonomik farklılaşmalar büyümekte, kentsel yoksulluk, kentsel güvenlik gibi sorunlar da kentsel yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Bu yeni olgu ve sorunlara karşılık bulabilmek için, “sürdürülebilir kentlere” ulaşma amacı; özellikle 20. yüzyılın sonlarından bu yana uluslararası organizasyonlar ve kent gündemindeki en önemli konular arasındadır.

4.2.1 Birleşmiş Milletler Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu tarafından 1978 yılında oluşturulan **Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı** (BM-HABITAT), sosyal ve çevresel olarak sürdürülebilir yerleşimleri teşvik etmek amacıyla taşır. Program, BM sistemi içinde iskân konuları ile ilgili faaliyetlerin eşgüdümünden sorumlu kuruluş olup, Habitat Gündemi'nin izlenmesi, değerlendirilmesi ve uygulanmasında odak noktasıdır. Aynı zamanda Gündem 21'in yerleşimlerle ilgili maddelerinin yanı sıra, Habitat Gündemi'nin ve Binyıl Kalkınma Hedefi'nin uygulanmasında yerel yönetimler, özel sektör ve hükümet dışı kuruluşlar dahil olmak üzere tüm ortakların işbirliğini sağlamaktan sorumludur.

- **BM İnsani Çevre Konferansı, Stockholm, İsveç, 1972:** Stockholm Bildirgesi ile insan ve çevre ilişkilerine, insan faaliyetlerinin çevre üzerindeki olumsuz etkilerine, devletlerin ekonomik gelişme sorunlarına, çevrenin korunması konusunda uluslararası işbirliğinin önemine değinilmiş, insanların sağlıklı ve temiz bir çevrede yasama hakkı kabul edilmiş ve “sürdürülebilir gelişme” kavramının temelleri atılmıştır.
- **BM Kanada HABITAT I Zirvesi, Vancouver, Kanada, 1976:** Yerleşme, konut ve şehirleşme konularının dünya ölçeğinde tartışıldığı bu toplantıda, hükümetlerin uygulayacakları politika ve programlar üzerinde durulmuştur. Yeterli konut, sağlıklı yerleşim, insan onuruna yakışır gerekli hizmetlerin sağlanması, tarihi değerlerin korunması, çevrenin tahrip edilmesine karşı duyarlı olunması gibi konular gündemi oluşturmuştur.
- **Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Brutland Raporu (Ortak Geleceğimiz Raporu), 1987:** Bu ünlü raporda, giderek ağırlaşan çevresel sorunlar karşısında, insanlığın çıkış yolu olarak, çevresel gelişme ile ekonomik kalkınma arasındaki yaşamsal köprünün kurulması ve gelişmenin “sürdürülebilir” olması gösterilmektedir. Raporda sürdürülebilir kalkınma, “gelecek kuşakların kendi ihtiyaçlarını karşılayabilme olanağından ödün vermeksizin bugünün ihtiyaçlarını karşılayabilecek kalkınma” olarak tarif edilmektedir.
- **Sürdürülebilir Kentler Programı:** 1990 başlarında, kentsel çevre planlama ve yönetiminde kapasite geliştirmek için BM Habitat ve UNEP birlikteliği ile kurulmuş bir hareket olan programın hedefleri kent yerel otoriteleri ve onların ortaklarıdır. Şu anda Sürdürülebilir Kentler Programı ve kardeş programı olan Yerel Gündem 21, otuz ülkede 2002-2007 dönemini kapsayan 2. aşamasındadır.

Odağı

- Kentsel Çevre Planlama ve Yönetimi yaklaşımları, teknolojiler ve bilgi
- Kentsel Çevre Planlama ve Yönetiminde kapasite geliştirme altyapısı-daha geniş etki için alt bölge kaynaklarını kolaylaştırma

Yaklaşımları

- Kentsel çevreye öncelik veren yerel kapasiteleri güçlendirme.
- Kentsel Çevre Planlama ve Yönetimi aktivitelerinin yenilenmesini ve büyümesini

- etkinleştirme.
- Hedefi**
- Kentsel Çevre Planlama ve Yönetimi desteği için güçlü kurumları harekete geçirme
 - BM-Habitat, BM Çevre Programı (UNEP), BM Kalkınma Programı (UNDP), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Dünya Bankası, Hollanda, Japonya, Fransa, Danimarka ve İngiltere gibi çoklu ve ikili dış destekli Belediyeler ve yerel ortaklar
- **BM Yeryüzü Zirvesi (BM Çevre ve Kalkınma Konferansı), Rio, Brezilya, 1992:** Ortak Geleceğimiz Raporu'na destek veren 179 ülkenin devlet başkanı ile 35 bin üzerinde sivil toplum kuruluşu temsilcisinin katılımıyla düzenlenen zirve sonucunda, 21. yüzyılın gündemini oluşturmayı hedefleyen "Gündem 21" başlıklı bir küresel eylem planı kabul edilmiştir. Gündem 21'in hedeflediği sürdürülebilir kalkınmanın yerel düzeyde yaşama geçirilmesini sağlayacak mekanizma olarak kabul edilen Yerel Gündem 21, insanların temel gereksinimlerinin karşılanması, yaşam standardının iyileştirilmesi ve güvenli bir geleceğin sağlanması yönündeki öncelikleri, ekosistemlerin taşıma kapasitesinin dikkate alınması ve gelecek nesillerin haklarının korunması yönündeki küresel taahhütlerle harmanlaması nedeniyle, özünde çevre ve yaşam kalitesinin geliştirilmesi projesidir.
 - **BM İstanbul HABITAT II Zirvesi, İstanbul, Türkiye, 1996:** Konferansın en önemli çıktısı, temel politik doküman olarak kabul edilen Habitat Gündemi'nin iki ana hedefini oluşturan "herkese yeterli konut sağlanması" ve "kentleşen dünyada sürdürülebilir yerleşmeyi gerçekleştirmek" hedefleri, Gündem 21 ile kopmaz bağlar oluşturmakta ve "sürdürülebilir kalkınma" kavramının, temel insan haklarına ve kentsel haklara uzanan geniş bir çerçevede ele alınması gereğinin altını çizmektedir. Habitat Gündemi'nde, "yönetişim" ilkesinin temel çerçevesi çizilerek, "sürdürülebilir kalkınmanın vazgeçilmez temelini demokratik, insan haklarına saygılı, şeffaf, katılımcı ve halka hesap veren yönetimler" olduğu belirtilmektedir.
 - **BM Binyıl Zirvesi, New York, Amerika, 2000:** 189 ülke liderinin katılımıyla imzalanan ve günümüzün en güçlü küresel taahhüt belgelerinden biri olarak kabul edilen BM Binyıl Bildirgesi ile, 21. yüzyılın uluslararası ilişkileri açısından zorunlu görülen temel ilkelerin "özgürlük, eşitlik, dayanışma, hoşgörü, doğaya saygı ve ortak sorumluluk" olduğu ve 2015 yılına kadar gerçekleştirilmek üzere, kalkınmaya ve yoksulluğun azaltılmasına yönelik sekiz hedef belirlenmiştir:

| Binyıl Kalkınma Hedefleri | |
|---------------------------|--|
| Hedef 1 | Aşırı yoksulluğun ve açlığın azaltılması |
| Hedef 2 | Evrinsel temel eğitimin sağlanması |
| Hedef 3 | Cinsler arası eşitliğin sağlanması ve kadınların yapabilir kılınması |
| Hedef 4 | Çocuk ölümlerinin azaltılması |
| Hedef 5 | Ana-çocuk sağlığının iyileştirilmesi |
| Hedef 6 | HIV/AIDS, sıtma ve diğer hastalıklarla mücadele edilmesi |
| Hedef 7 | Çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması |
| - Alt-Hedefler | - Sürdürülebilir kalkınma ilkelerinin ülke politikaları ve programları ile bütünleştirmek ve çevresel kaynakların yok oluşunu tersine çevirmek - 2015 yılına kadar güvenli içme suyuna ve temel atık sistemine erişimi olmayan nüfusun oranını yarı yarıya azaltmak - 2020 yılına kadar gecekonduda yaşayan en az 100 milyon kişinin yaşamlarında belirgin bir iyileşmeyi sağlamak |
| Hedef 8 | Kalkınma için küresel bir ortaklık geliştirilmesi |

- **BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi, Johannesburg, Güney Afrika, 2002:** Zirvede kabul edilen “Uygulama Planı”, yoksulluğun ortada kaldırılması, sürdürülebilir olmayan tüketim ve üretim kalıplarının değiştirilmesi ve doğal kaynakların yönetimi gibi Rio’da kabul edilen temel konuların yaşama geçirilmesini kolaylaştıracak 170 maddelik bir eylem çerçevesi sunmaktadır. “Johannesburg Sürdürülebilir Kalkınma Bildirgesi”nde ise sürdürülebilir kalkınma hedefine yönelik küresel taahhüt yinelenmekte, ortaklıkların önemi dile getirilmekte ve uygulamanın güçlendirilmesi gereği vurgulanmaktadır. Ayrıca zirvede yayınlanan Yenilenebilir Enerji Bildirisi, yenilenebilir enerjinin kullanımının artırılması konusunun önemini vurgulamaktadır.

4.2.2 Avrupa Konseyi Tarafından Yürütülen Çalışmalar

Avrupa Konseyi’nin temel organlarından biri olan **Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi**, Avrupa yerel ve bölgesel yönetimlerini temsil etmektedir. Yerel yönetimlerle işbirliğini sağlamakla görevli kongrede, her yıl belediye başkanlarıyla yerel yönetim temsilcileri bir araya gelmekte ve sorunlarını uluslararası düzeyde tartışmaktadır. Yerel halkın idari ve siyasi mekanizmalarda daha iyi temsil edilmesini gündemine alan kongrenin temel hedefleri arasında yerel ve bölgesel yönetimlerdeki etkinliği geliştirmek, belediyeler ve bölge yönetimleri arasında işbirliğini özendirme, yerel ve bölgesel demokrasinin gelişimini izlemek; hemşehri girişimlerini geliştirmek, bölgesel ve sınır ötesi işbirliğini teşvik etmek yer almaktadır.

- **Avrupa Bölgesel ve Mekansal Planlama Şartı (1983):** Anlaşmanın temel amaçları arasında, bölgelerde dengeli sosyo-ekonomik gelişme, günlük yaşam koşullarının iyileştirilmesi, doğal kaynakların rasyonel yönetimi, çevrenin ve ulusal arazilerin korunması yer almaktadır.
- **Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı (1985):** Amacı, yerel halka günlük yaşamda etkili olan kararların alınmasında katılım fırsatı vermek ve yerel halka daha yakın olan yerel yönetimlerin haklarını koruyan ortak düzenlemeler yaparak daha iyi bir yerel yönetim örgütlenmesi sağlamaktır. Yerel yönetimleri halka en yakın kuruluşlar olarak geliştirmek, siyasal, yönetsel ve mali özerkliklerini korumak, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nın getirdiği temel hükümlerdir. Türkiye’de 1988 tarihinde imzalanan Şart, 1992 yılında bazı ilkelerine çekince koyulmak suretiyle Bakanlar Kurulu onayı ile yürürlüğe girmiştir.
- **Avrupa Kentsel Şartı (1992):** Avrupa Kentsel Şartı, diğerlerinden farklı olarak merkezi hükümetler yerine yerel yönetimlerin imzasına açılmıştır. Bu kapsamda, fiziki kentsel çevrenin iyileştirilmesi, mevcut konut stokunun iyileştirilmesi, yerleşmelerde sosyal ve kültürel olanakların yaratılması ve toplumsal kalkınma ve halk katılımının özendirilmesi vurgulanmaktadır. Avrupa Konseyi’nin temel özgürlükler ve insan haklarının korunması genel ilkesini göz önünde bulundurularak, kentsel gelişmenin niteliksel boyutlarını vurgulanmakta ve yaşam kalitesi dikkate alınmaktadır.

Kentsel Şart çerçevesinde yayınlanan **Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonu**’na göre, Avrupa’daki yerleşimlerde yaşayan kent sakinleri; güvenlik, kirletilmemiş sağlıklı bir çevre, istihdam, konut, dolaşım, sağlık, spor ve dinlenme, kültürler arası kaynaşma, kaliteli bir mimari ve fiziksel çevre; işlevlerin uyumu, katılım, ekonomik kalkınma, sürdürülebilir kalkınma, mal ve hizmetler, doğal zenginlikler ve kaynaklar, kişisel bütünlük, belediyeler arası işbirliği, finansal yapı ve mekanizmalar ile eşitlik haklarına sahiptir.

Avrupa Konseyi’nin Mayıs 2008’de Strazburg ’da yaptığı 15. Genel Oturumu’nda **Avrupa Kentsel Şartı-2** kabul edilerek, Yeni Bir Kentlilik İçin Manifesto ile birlikte dünyaya ilan edildi. Özünde ekonomik amaçlara dayanan AB’den farklı olarak 2. Dünya Savaşı’nın ardından 1949’da oluşturulan Avrupa Konseyi’nin (Council of Europe/COE) özellikle “insan hakları, demokrasi, kent kültürü ve toplumsal gelişme” hedefleriyle ilan edilen manifesto, COE’nin “Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi”nde geliştirildi.

- **Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımlarına İlişkin Avrupa Şartı (1992):** Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin Mart 1992 toplantısında kabul edilen ve antlaşma niteliğine sahip olmayan şartlarındandır. Sektörel politikalar ve Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Kurumsal Katılımı bölümlerinden oluşan metni Türkiye henüz imzalamamıştır.
- **Avrupa Kıtası'nda Sürdürülebilir Mekansal Gelişim İçin Rehber İlkeler (2000):** Avrupa Konseyi'nin Bölgesel Planlamadan Sorumlu Bakanlar Konferansı'nın (CEMAT) Hannover'de yaptığı toplantısında benimsediği rehber ilkelerde insan haklarının ve demokrasinin "mekansal boyutu" vurgulanmaktadır. Bakanların tanımladığı mekansal gelişim politikalarının amacı, insanlar için kabul edilebilir yaşam standartlarına ulaşmaktır.
 1. Bölgelerin dengeli sosyal/ekonomik gelişmesi ile rekabetin artırılması ve bölgesel uyumun desteklenmesi
 2. Kentsel fonksiyonların meydana getirdiği gelişmenin teşviki ve kent-kır arasındaki ilişkinin geliştirilmesi
 3. Daha dengeli erişilebilirliğin desteklenmesi
 4. Bilgiye erişimin geliştirilmesi
 5. Çevresel zararın azaltılması
 6. Doğal kaynaklar ve doğal mirasın korunması ve geliştirilmesi
 7. Kalkınmanın bir faktörü olarak kültürel mirasın geliştirilmesi
 8. Güvenliği korurken enerji kaynaklarının geliştirilmesi
 9. Yüksek nitelikli, sürdürülebilir turizmin güçlendirilmesi
 10. Doğal afetlerin etkilerinin sınırlandırılması
- **Avrupa Peyzaj Sözleşmesi (2000):** Genel amacı, kamu otoritelerini Avrupa'nın her yerinde peyzaj kalitesinin korunması ve artırılması olan sözleşme, yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası seviyede peyzajları koruyucu, yönetici, planlayıcı politikalar ve kurallar uygulamaya, kamuyu, kurumları ve yerel ve bölgesel yöneticileri peyzajın önemini ve değerini tanımayla teşvik etmektedir.

4.2.3 Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Kentler Projesi

Dünya Sağlık Örgütü, 1986 yılında "**Herkes İçin Sağlık**" stratejisinden hareket ile Sağlıklı Kentler Projesini hayata geçirerek, "Sağlıklı Kent" kavramının varlığını sağlama yolunda önemli bir adım atmıştır. Projenin birinci evresinde açıklandığı üzere sağlıklı kent, "**kentte sağlığın tüm belirleyicilerinin optimum düzeye ulaşması olarak değil, kentte belli bir bilinç düzeyine ulaşılmış olması**" olarak ifade edilir. Diğer bir ifadeyle, kentin mevcut sağlık düzeyinden ziyade, kentlilerin sağlıklı ilgili bilinci ve kent sağlığını daha iyiye ulaştırmak için sistemli biçimde çaba harcaması önemlidir.

Sağlıklı Kentler Projesi'nde tanımlandığı biçimiyle sağlıklı bir kentin nitelikleri;

1. Yüksek kaliteli, temiz ve güvenli fiziksel çevre ve barınma imkanları
2. İstikrarlı ve uzun erimli sürdürülebilir eko-sistem
3. Güçlü, karşılıklı destekleyici ve istismarcı olmayan toplum
4. Halkın kendi yaşamlarını, sağlığını ve refahını etkileyen kararlara katılımı ve bu kararları denetimi
5. Temel ihtiyaçların (gıda, su, barınma, gelir, güvenlik ve iş) tüm kentliler için sağlanması
6. İletişim, etkileşim ve iletim yollarının sağlanması ile geniş kapsamlı ve farklı kaynak/deneyimlere erişim
7. Çeşitli, canlı ve yenilikçi kent ekonomisi
8. Geçmişle, tarihsel ve biyolojik miras ile ve diğer grup ve bireyler ile bağlantının güçlendirilmesi
9. Sözü geçen niteliklerle uyumlu ve onları güçlendirecek bir tutum
10. Optimum düzeyde halk sağlığı ve herkesin erişebileceği sağlık hizmetleri.
11. Sağlığın en yüksek, hastalığın en düşük düzeyde olduğu yüksek sağlık durumu

4.2.4 Kentsel Yaşam İlgili Diğer Mevzuat ve Üst Politika Metinleri

- **Avrupa Sosyal Şartı:** Sivil ve siyasal haklara yer veren İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin ekonomik ve sosyal alandaki uzantısı durumunda olan ve ilk olarak 1965 yılında yürürlüğe giren şart, 1999'da gözden geçirilerek eksiklikleri giderildi. Avrupa Sosyal Şartı adil çalışma koşulları, adil ücret, örgütlenme (sendikalaşma) ve toplu pazarlık, çocuklar ve gençlerin korunması, çalışan kadınların analığının korunması, sosyal güvenlik, yaşlıların korunması, iş güvencesi ve konut hakkı konularını güvence altına alan bir uluslararası sözleşme niteliğindedir.
- **Yaya Hakları:** 1990 yılında İnsan Hakları Derneği Çevre Komisyonu tarafından hazırlanan bildirmede, yayaların fiziksel ve ruhsal sağlığını korumaya uygun koşullar sunan kamu alanlarının nimetlerinden özgürce yararlanma ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı gözetilerek yapılan düzenlemeler yer almaktadır.
- **Birleşmiş Milletler Evrensel Tüketici Hakları Bildirgesi:** "Tüketici Hareketi"nin, günümüzdeki en somut ifadesi olan 1985 tarihli bildirme ile tüketicinin; Temel İhtiyaçların Karşılama Hakkı, Sağlık ve Güvenlik Hakkı, Bilgi Edinme Hakkı, Eğitim Hakkı, Zararlarının Giderilmesi Hakkı, Sağlıklı Bir Çevrede Yaşama Hakkı, Ekonomik Çıkarlarının Korunması Hakkı, Temsil Edilme, Örgütlenme, Sesini Duyurma Hakkı olmak üzere sekiz temel ve evrensel tüketici hakkı olduğu kabul edilmiştir.
- **CEDAW:** Kadınlara Karşı Her Türlü Ayırmacılığın Önlenmesi Sözleşmesi'nin İngilizce adının baş harflerinden oluşan CEDAW, kadın haklarının uluslararası hukuk çerçevesinde ele alındığı ve hükümetleri bağlayıcı bir niteliği olan tek evrensel sözleşmedir. Bu bağlamda uluslararası kadın hakları bildirgesi olarak da tanımlanan sözleşme, kadınların kanun karşısında eşitliğinin sağlanmasını amaçlamakta ve kadınların siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamda erkeklerle eşit konumda olmaları için devletleri önlene almaya sevk etmektedir.

4.3 Kurumsal Sosyal Sorumluluğun Yerel Yönetimlerde Yansımaları

Belediyelerin görev ve sorumluluklarının tanımlandığı 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 14/a maddesinde "yapılması elzem olan faaliyetler" yer alırken, 14/b maddesi bir anlamda "sosyal sorumluluğu" olarak değerlendirilebilecek faaliyetleri kapsamaktadır. Söz konusu maddelere göre belediyeler;

Madde 14/a - İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

Madde 14/b - Okul öncesi eğitim kurumları açabilir; Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerektiğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

Bu ayırım yerel yönetim kurumlarında kurumsal sosyal sorumluluk uygulamaları için bir çerçeve teşkil etmekle birlikte dar kapsamlıdır ve daha geniş tanımlamaya ihtiyaç vardır.

Raporun üçüncü bölümünde de ifade ettiğimiz üzere Kurumsal Sosyal Sorumluluk, “toplumun tüm kurum ve kuruluşlarının sosyal, çevresel, ekonomik ve etik kavramlarının yönetimi ve bu alanlardaki sosyal paydaş beklentilerine olan duyarlılığını” ifade etmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında yerel yönetimlere yüklenen kurumsal sosyal sorumluluğu üç boyutta incelemek mümkündür:

- Birincisi tutumluluk, verimlilik ve etkililik ölçeklerinden maddi ve çevresel kaynak kullanımındaki sürdürülebilir yaklaşımı ifade eden “**kurumsal yönetim kalitesi**” sorumluluğu,
- İkincisi, şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımcılık boyutuyla “**yönetişim sorumluluğu**”,
- Üçüncüsü ise hizmet verdiği kentin sürdürülebilir kalkınmasına yönelik “**yaşam ortamının kalitesi**” sorumluluğu.

4.3.1 Türk Kamu Yönetimi Reformu Kapsamındaki Yenilikler

Türkiye'nin içinde bulunduğu Avrupa Birliği müktesebatına uyum ve çağdaşlaşma süreci, yerel yönetimlerin kamu yönetimi içindeki konumunun iyi yönetim ilkeleri doğrultusunda yeniden tanımlanması gereğini ortaya çıkarmıştır. Bu doğrultuda yapılan mevzuat düzenlemelerinin amacı, katılımcı, saydam, hesap verebilir, insan hak ve özgürlüklerini esas alan bir kamu yönetiminin oluşturulması; kamu hizmetlerinin adil, süratli, kaliteli, etkili ve verimli bir şekilde yerine getirilmesi için merkezî idare ile mahallî idarelerin görev, yetki ve sorumluluklarının çağdaş kamu yönetimi ilke ve uygulamaları çerçevesinde belirlenmesi; merkezî idare teşkilâtının yeniden yapılandırılması ve kamu hizmetlerine ilişkin temel ilke ve esasları düzenlemektir.

Reform süreciyle, kamu yönetiminde şeffaflık, katılımcılık, hesap verebilirlik, etkinlik ve hizmetlerin hedef vatandaş kitesine en yakın yerde üretilmesi (yerindenlik) ilkelerinin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Kısacası, reform kamu yönetiminde kurumsal sosyal sorumluluğun ve iyi yönetişimin gerektirdiği mekanizmaların hayata geçirilmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

4.3.2 Yerel Yönetimlerde Kurumsal Yönetim Sorumluluğu

Kamu kurumları, topluma yönelik kamusal hizmeti yine onun sağladığı kaynaklardan yararlanarak (vergi) yerine getirmektedir. Bu nedenle kamu kurumları, kamusal kaynakların optimal düzeyde kullanılmasını ifade eden “**ekonomiklik**”, faaliyetler sonucunda elde edilen çıktının bu çıktıları elde etmek için kullanılan girdilere oranını ifade eden “**verimlilik**” ve elde edilen sonuçların ulaşılmak istenen duruma oranını ifade eden “**etkililik**” amaçlarını azami düzeye ulaştırabilecekleri yönetim sistemlerinin kurulmasından, yine hizmet verdiği topluma karşı sorumludur.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 9. maddesi hükümleri uyarınca mahalli idareler, ulusal kalkınma planları, orta vadeli programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde misyon ve vizyonlarını oluşturmak, 5 yıllık faaliyet dönemi için stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin yıllık bazda performans programları ile izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla “**stratejik plan**” ve “**performans programı**” hazırlamaya başlamışlardır.

Aynı kanunun 55. maddesinin ikinci fıkrasında, Maliye Bakanlığı tarafından “**mali yönetim ve iç kontrol**” süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemlerin belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Kamu İç Kontrol Standartları, uluslararası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak, tüm kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere genel nitelikte belirlenmiştir.

Reformun bir diğer halkasını oluşturan “**Kamu Görevlileri Etik Kurulu**”na ilişkin Başbakanlık Genelgesi’nde yeni bir kamu hizmeti anlayışının doğuşundan söz edilmekte ve yeni kamu hizmeti anlayışının etik değerlere büyük önem verildiği belirtilmektedir. Kanun, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri yönetmeliği ile birlikte değerlendirildiğinde, son yıllarda kamu yönetimi alanında sıklıkla kullanılan yönetim, hesap verebilirlik, saydamlık, açıklık, vatandaş odaklılık, sonuca odaklılık, sürekli gelişme, kalite, standart, misyon ve performans gibi kavramların ilgili mevzuata girdiği görülmektedir. Ayrıca kamu yararı ve hukuka uygunluk gibi kamu yönetimine ait geleneksel kavramların da aynı mevzuatta var olduğu ancak eşit ölçüde ağırlıkta olmadığı görülmektedir.

4.3.3 Yerel Yönetimlerde Yönetişim Sorumluluğu

Demokrasinin erdemleri ve toplumsal yaşama katkılarının yoğun biçimde tartışıldığı günümüzde yönetim kavramının yaşam ve hizmet alanlarına girmeye başlamasıyla, bir anlamda temsil, katılım ve denetim ilkeleri etrafında gelişen demokratik hak ve özgürlükler yeni bir bakış açısıyla ele alınmaktadır.

Yönetişim kavramı, bir tarafın diğer tarafı yönettiği bir ilişkiden, “**karşılıklı etkileşimin**” öne çıktığı bir ilişkiler bütününe dönüşümü ve kurum faaliyetlerini düzenleyen “**iç ve dış yetki ve kontrol kuralları**” sistemini ifade etmektedir. Kamusal hizmetlerin sunumunda ise yurttaşların beklentilerini dile getirmede, yükümlülüklerini anlamada ve karşılamada, ortaklaşa karar almada ve çatışmaların çözümünde kullandığı politik, ekonomik ve yönetsel irade mekanizmalarını kapsar. Bu bağlamda “iyi yönetim”, günümüzde temsili demokrasinin zaafını kapatmak üzere sivil toplum ile kamu yönetimi arasındaki etkileşimin niteliğine ve sivil toplum inisiyatifinin toplumsal kararların alınmasında seçilmişlerle birlikte rol oynamasına işaret eder.

Bu amaca hizmet edebilecek bir mekanizma olan **Kent Konseyi**, kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışmak amacıyla kurulmaktadır. Kent Konseyleri, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nda öngörülen “yurttaşların oluşturduğu” meclislere uygun biçimde, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, üniversitelerin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasi partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşmaktadır. Kent konseyinde oluşturulan görüşler, belediye meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir.

4.3.4 Sağlıklı ve Estetik Kentler Oluşturma Sürecinde Yerel Yönetimlerin Rolü

Türk Yerel Yönetimler Reformu, kamu kaynaklarının sürdürülebilir biçimde kullanımı ile mali saydamlığı sağlamaya yönelik “**kurumsal yapılanma**” için genel sistematik belirlemesine rağmen, kent yönetiminin “**mekansal**” ve “**üst yapı**” boyutlarını kapsamamaktadır. Oysa ki, sürdürülebilir kent yaratma vizyonuna sahip yerel yönetimler açısından değerlendirildiğinde, etkili kurumsal yönetimin bu boyutları dikkate alınmaksızın fayda sağlaması olanaksızdır.

“Günümüzün gereksinimlerini, gelecek nesillerin kendi gereksinimlerini karşılayabilme yeteneklerinden ödün vermeden karşılayan kalkınmayı” ifade eden sürdürülebilirlik kavramı kente uygulandığında, “kentsel alanın ve bölgesinin, toplumun arzu ettiği yaşam kalitesi düzeylerinde işlevlerini sürdürmeye devam etmesi, ancak bunu yaparken mevcut ve gelecek nesillerin seçeneklerini kısıtlamaması ve kentsel sınırlar içinde ve dışında olumsuz etkilere neden olmaması” anlamına gelmektedir.

Sürdürülebilirlik, “**sağlıklı kentler**” oluşturma perspektifinden ele alındığında, yerel yönetimler sağlığı etkileyen temel faktörlerden çevre, konut, sosyal hizmetler gibi alanlardan sorumlu olduğundan, kent sağlığının geliştirilmesinde önemli bir konumdadır. Zira sosyal ve fiziksel çevre ile yaşam biçimleri ve vatandaşların bilinç düzeyi, kent sağlığının başlıca belirleyicileridir. Yerel yönetimlerin en önemli görevlerinden biri, Dünya Sağlık

Örgütü Sağlıklı Kentler Projesi'nde de belirtildiği üzere, kentin mevcut sağlık düzeyinin yanı sıra, kentlilerin sağlıklı ilgili bilinci ve kent sağlığını daha iyiye ulaştırmak için sistemli biçimde çaba harcamasıdır.

Kentsel mekanların fiziki tasarımı, sağlık boyutunun yanı sıra, “**kent estetiği**” açısından değerlendirildiğinde, kentte yaşam algısını ve kentte yüklenen anlamı verme açısından da önemli bir göstergedir. O halde, kentleri sadece sosyoekonomik veya güvenlik yönleri ile değil kentin ruhu anlamında kullanılacak tarihi mirası, kültürü, doğal çevresi ve estetik oluşumu ile bir sanat değeri haline getirecek kent estetiği çalışmaları da yine yerel birimlerin sorumluluğu altındadır. Bu sorumluluk ancak bu yönde oluşan bilgi, bilinç ve ilgi ile mümkün olacak, aksi takdirde kentler, “modern hapishaneler” olmaktan öteye gidemeyecektir.

4.3.5 Bütünleşik Kentsel Gelişim

İnsan-insan ve insan-mekân ilişkisinin bir izdüşümü olarak kent, bir arada yaşama deneyimini yönetim kavramı ile buluşturmakta ve ortak yaşanan değerleri dışa vuran mekansal tasarımıyla ona görünen bir biçim kazandırmaktadır. Bu nedenle kentsel gelişimin başarısında aranması gereken önemli bir ölçüt, kalıcı kültür öğelerinin korunması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesidir.

Yerel yönetimlerin sürdürülebilir kentler ve sağlıklı bir geleceğin planlanmasında kendisinden beklenen liderlik rolünü başarıyla yerine getirebilmesi ve değişimi yerelde yönetebilmesi için şeffaflık, açıklık, işbirliği, katılımcılık ve hukuka bağlılık gibi unsurların yanı sıra, vatandaşlarının inisiyatif ve sorumluluk alma anlayışının geliştirilmesi ve aktarılan sorumluluk ve görevleri gereği gibi yerine getiremeyecek olanların belirlenerek gereken desteğin sağlanması önemlidir.

Bu açıdan bakıldığında, son yıllarda çok kullanılan sürekli ve dengeli gelişme kavramının, kent kültürünün korunması açısından elverişli, ancak değerlendirilip zenginleştirilmesi yönünden yetersiz bir kavram olduğu öne sürülebilir. Gündelik hayatın sağlıklı işleyişi için yerel ortak hizmetlerin nitelikli biçimde ve çevresel bilinçle yerine getirilmesi kadar, kentli kültürünün inşası ve yaşatılmasına dair sorumluluk “**bütünleşik kentsel gelişim stratejilerinin mevcudiyeti**” ile mümkündür.

5 NİLÜFER ve NİLÜFER BELEDİYESİ

| | |
|---------------------------------|------------------------|
| Belediyenin Türü | Büyükşehir Merkez İlçe |
| Kuruluş Yılı | 1987 |
| Merkez Nüfusu (1990) | 36.897 |
| Merkez Nüfusu (2000) | 136.311 |
| Merkez Nüfusu (2008) | 212.194 |
| Belediye Sınırlarının Yüzölçümü | 7.840 |
| Toplam Mücavir Alan | 10.754 |

Mahalleler

Ahmet Yesevi, Alaaddinbey, Altınşehir, Ataevler, Balat, Barış, Beşevler, Cumhuriyet, Çamlıca, Demirci, Ertuğrul, Esentepe, Fethiye, Gümüştepe, Işıktepe, İhsaniye, Karaman, Konak, Kültür, Minareliçavuş, Odunluk, Özlüce, Üçevler, Ürünlü, Yüzüncüyıl

Mücavir Alandaki Köyler

Atlas, Badırğa, Dağyenice, Doğanköy, İnegazi, Kadriye, Üçpınar, Yaylacık, Yolçatı

Üyelikler

Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği, Bursa Belediyeler Birliği, Fikri ve Sınai Mülkiyetin Uluslararası Korunması Birliği, Türkiye Tarihi Kentler Birliği, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, Türkiye Kalite Derneği (Kalder), Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (EFQM), Avrupa Birliği Bisiklet Dostu Kentler Ağı (Eurovelo)

İmzalanan Uluslararası Sözleşmeler

Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact)

Kardeş Şehirler

Bulgaristan / Ardino (Eğridere), Uganda / Nijeru, Özbekistan - Taşkent / Angren, Ukrayna / Nikolayev, Romanya / Braila, Bulgaristan / Pernik, Türkiye - Muğla / Dalyan, Azerbaycan -Bakü / Nizami, Japonya – Tokai, Küba - Havana / Cerro, İsveç / Umea

Alınan Ödül ve Belgeler

| | |
|------|--|
| 2000 | Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi "Kültür ve Sanata Katkı Ödülü" |
| 2002 | TS EN ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Özel Ödülü |
| 2003 | Kalder Ulusal Kalite Ödülü`nde Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi |
| 2004 | EFQM Avrupa Yerel ve Bölgesel Kamu Yönetimleri Jüri Özel Ödülü Karaman Valiliği "Türk Dili Ödülü" |
| 2005 | TÜSİAD ve Türkiye Bilişim Vakfı "Ulusal Elektronik Türkiye (e-TR)" Ödülü Şehir ve Başkan Dergisi "Kent Ödülleri" "Yılın İlçe Belediye Başkanı Ödülü" |
| 2006 | OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi Kalder Ulusal Kalite Ödülü Başarı Ödülü Kültürel Miras ile Tarihi Kent Dokularını Koruma ve Yaşatma Projesi "Özendirme Ödülü" Anadolu Yerel Yönetimler Dergisi "Çevre ve Sağlık" Kategorisinde "Yılın Yerel Yöneticisi" Ödülü |
| 2007 | TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi |
| 2008 | EFQM Avrupa Kalite Ödülü Finalistlik Belgesi Özel kalem Dergisi "Yerel Yönetim Ödülü" T.C. MBBB "Çevre ve Altyapı Projeleri Ödülü" |

6 KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK YAKLAŞIM VE UYGULAMALARIMIZ

6.1 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Yaklaşımımız

Sürdürülebilir kalkınmanın vazgeçilmez temelini demokratik, insan haklarına saygılı, şeffaf, katılımcı ve halka hesap veren yönetimler olduğu gerçeğinden hareketle, Bursa Nilüfer Belediyesi olarak Kurumsal Sosyal Sorumluluk politikamızı “**Katılımcı Yönetim Anlayışıyla Etik ve Sürdürülebilir Belediyecilik**” olarak belirledik.

Bu yaklaşım daha geniş bir tanımlamayla, “**Belediyemiz faaliyetlerinin ve topluma yönelik hizmetlerinin “amaca uygunluğunu” ve “sürdürülebilirliğini” teminat altına almak amacıyla, içeride ve dışarıda “yönetişim” mekanizmalarını yasal zorunlulukların ötesinde bir anlayışla oluşturmak ve faal tutmak.**” anlamına gelmektedir. Bu yaklaşımda vurgulamak istediğimiz önemli bir husus, kurumsal sosyal sorumluluk politikamızın hem topluma yönelik hizmetlerin hem de kendi faaliyetlerimizin sürdürülebilirliğinde bağlayıcı olmasıdır.

Takip eden bölümde kurumsal sosyal sorumluluğumuz (1) Çevre, Kent ve Kentli Sağlığı, (2) Ekonomi ve Kentsel Yaşam, (3) Yönetişim ve (4) Kurumsal Yönetim olmak üzere dört başlıkta ele alınmış, her başlıkla ilgili yaklaşımımız ve faaliyetlerimize yer verilmiştir. 2007 ve 2008 yıllarına ait tüm faaliyetlerimizin detayı, kanuni yükümlülükler çerçevesinde Yıllık Faaliyet Raporu ile kamuya açık biçimde yayınlanmaktadır.

6.2 Çevre, Kent ve Kentli Sağlığı Yaklaşım ve Uygulamalarımız

6.2.1 Yaklaşım ve Taahhüdümüz

Bursa Nilüfer Belediyesi 2005 yılından bu yana “**sağlıklı kent, sağlıklı kentli**” yaratma bilincinden hareketle Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Kentler Projesi kapsamında çalışmalar yapmaktadır. Uzun ve detaylı bir analizin ardından 2007 yılında **Nilüfer Kent Sağlık Profili** tamamlanmış, bu profilden edinilen bilgi doğrultusunda 2008 yılında **2008-2013 Nilüfer Kent Sağlık Gelişim Eylem Planı** hazırlanmıştır.

Sürdürülebilir çevreye yönelik yaklaşımımız, **Çevre Politikamızda** ifade edilmektedir. Çevre politikamızla, çevrenin bütün canlıların ortak varlığı olduğu gerçeğinden hareketle;

- Sürdürülebilir kalkınma ve gelişme için belirlenen politika ve stratejileri uygulamayı,
- Yaşam kalitesini arttırmak için çevre yönetim sistemini oluşturmayı ve sürekli iyileştirmeyi,
- Çevre kirliliğinin oluşmadan önlenmesi ve azaltılmasına yönelik yöntemler oluşturmayı,
- Doğal kaynaklar ve enerjinin verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamayı,
- Toplumun sağlıklı bir çevrede yaşamasını güvence altına almayı,
- Atık oluşumunu kaynağında azaltmayı, geri kazanılmasını sağlamayı,
- Çevrenin korunması, kirliliğin önlenmesi ve çevre sorunlarının çözümü konusunda toplumsal bilincin artırılmasını sağlamayı taahhüt ederiz.

Bu yaklaşım, Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin Çevre ile ilgili ilkelerini kapsamaktadır.

İlke 7 Nilüfer Belediyesi çevre sorunlarına karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemektedir.

İlke 8 Nilüfer Belediyesi çevresel sorumluluğu arttıracak her türlü faaliyete ve oluşuma destek vermektedir.

İlke 9 Nilüfer Belediyesi çevre dostu teknolojilerin gelişmesini ve yaygınlaşmasını desteklemektedir.

6.2.2 Faaliyetlerimiz

Uluslararası Katılımlı Kent ve Sağlık Sempozyumları (2006 ve 2007)

Uludağ Üniversitesi ve Bursa Nilüfer Belediyesi işbirliği ile 07-09 Haziran 2006 tarihlerinde düzenlenen “**Sağlıklı Bir Çevrede Yaşamak**” temalı ilk sempozyumda; Kent ve Toplum, Kentlerin Çevre Sorunları, Kent ve Sağlık Hizmetleri ve Kent ve Planlama konularında bildiriler sunulmuştur. 07-08 Haziran 2007 tarihlerinde düzenlenen “**Sağlıklı Kent Planlama**” temalı ikinci sempozyumda ise, Sağlıklı Kent Planlama Açısından Sosyal ve Ekonomik Bileşenler, Sağlıklı Kent Planlama Açısından Fiziksel Ve Çevresel Bileşenler, Sağlıklı Kent Planlama ve Sağlık, Sağlıklı Kent Planlamada Hukuksal ve Siyasal Boyut ve Sağlıklı Kent (Planlama) Örnekleri konularında bildiriler sunulmuştur.

ISO 14000 Çevre Yönetim Sistemi

Bursa Nilüfer Belediyesi, faaliyet ve hizmetlerinin çevresel etkilerini izleme, azaltma ve bu alandaki çalışmalarını belirli bir sisteme oturtmak amacıyla, 2007 yılında ISO 14000 Çevre Yönetim Sistemi kurmuştur. Bu sistem kapsamında, **Çevre Etki Değerlendirme Tablosu** oluşturularak, çevreye etkisi olan 48 belediyeçilik faaliyetimiz ile ilgili çevresel etki boyutları tespit edilmiştir. Bu boyutlar, çevre politikasının tespitinde, çevresel amaç ve hedeflerin belirlenmesinde, izleme-ölçüm faaliyetleri ve sürekli iyileştirme projelerinde önemli rol almaktadır.

Faaliyetlerimizin çevresel etkileriyle ilgili stratejik amaç, gerçekleşme ve hedef aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

| Çevre Amaç ve Hedefleri (Belediye Faaliyetleri) | 2007 Gerçekleşme | 2008 Hedef |
|--|--------------------------|--------------------------|
| Geri Dönüştürülebilir Atıkların Azaltılması | 123,18 kg/kişi | 118 kg/kişi |
| Tehlikeli Atıkların Azaltılması | 1294 kg | 1150 kg |
| Elektrik Tüketiminin Azaltılması | 175,30 kw/kişi | 166 kw/kişi |
| Su Tüketiminin Azaltılması | 3,9 k ³ /kişi | 3,5 k ³ /kişi |
| Yakıt Tüketiminin Azaltılması | 291,24 kg/kişi | 194,16 kg/kişi |

Kent hizmetleriyle ilgili stratejik amaç, gerçekleşme ve hedef aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

| Çevre Amaç ve Hedefleri (Hizmetler) | 2007 Gerçekleşme | 2008 Hedef |
|---|--|--------------------------|
| Düzenlenmiş Yeşil Alan Miktarının Arttırılması | 416,48 m ² | 17.632,74 m ² |
| Geri Kazanım Projesine Katılımın Arttırılması | 460 konut 49 sanayi kuruluşu 57 ticaret kuruluşu | 60.000 konut |
| Geri Dönüşümlü Atık Toplamının Arttırılması | 169 ton | 240 ton |
| Bitkisel Atık Yağların Toplanmasına Katılım Oranı | %58,62 | %75 |

Çevresel ve Doğal Risklerin İncelenmesi ve Bilinçlendirme Faaliyetlerimiz

- **Çevre Ofisi Çevresel ve Doğal Riskleri İnceleme ve Ölçüm Faaliyetleri:** 2005 yılında kurulan Çevre Ofisimiz, hava, su, toprak, gürültü ve elektromanyetik kirlilik konularında durum tespiti yapmak, sonuçları Avrupa ve dünya standartları ile karşılaştırarak risk faktörlerini belirlemek, risklerin ortadan kaldırılmasına yönelik çeşitli çalışmalar yürütmek ve yapılan ölçümleri bir araya getirerek bir veri tabanı ve risk haritası oluşturmak amacıyla hizmet vermektedir. Ofisin faaliyetleri hakkında detay bilgiye ve kentle ilgili ölçüm sonuçlarına İnternet sitesi üzerinden (<http://cevre.nilufer.bel.tr>) erişim mümkündür.

- **Aydınlık ve Güvenli Nilüfer Projesi:** Nilüfer İlçemizde meydana gelebilecek olası bir afette, ilçemizin karanlıkta kalmaması için, resmi ve özel kurum ve kuruluşların mevcut jeneratörlerinin tespiti, bu jeneratörler ve diğer enerji kaynaklarının kullanılarak vatandaşları Afet Toplanma merkezlerine ulaştıracak aydınlık koridorlar oluşturmak, ayrıca ilköğretim okulu öğrencileri, söz konusu kuruluşların bekçi ve görevlilerin eğitilmesini sağlamak ve olası afetlere hazırlıklı olmak amacını taşımaktadır.
- **Bilinçlendirme Faaliyetleri:** Nilüfer Belediyesi çevresel riskler konusunda halkın bilinçlendirilmesi ve sürdürdüğü çevresel faaliyetlere katılımı arttırmak amacıyla, başta Yerel Gündem 21 olmak üzere ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla ortaklaşa faaliyetler düzenlemektedir.
- **“Nilüfer Hava Kalitesi İzlem Projesi”** sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılması amacıyla, 2007 Ekim ve 2008 Aralık aylarında iki kez düzenlenen **Nilüfer Sağlık Platformu** toplantılarında projenin sonuçları açıklanmış ve alınabilecek önlemler üzerinde konuşulmuştur.
- **Okullarda Çevre Eğitimi Destek Projesi** kapsamında, çocuklara okulda verilen çevre eğitiminin sahada desteklenmesi ve daha akılda kalıcı olması sağlanması amacıyla 2008 yılında Nilüfer ilçe sınırları içinde bulunan tüm okulların 4. sınıflarının ilk tur eğitimleri tamamlanmıştır. Geziler kapsamında, bir takım çevresel döngülerin yaşandığı katı atık geri dönüşüm ve depolama tesisi, içme suyu arıtma tesisleri gibi kirlilik ve temizlik kriterlerinin net olarak görüleceği yerler ziyaret edilmiştir. Ayrıca her yıl okullarda “Doğa ve Çevre” konulu resim ve şiir yarışması, “Su” konulu resim yarışması düzenlenmekte ödül alan ve sergilenmeye değer bulunan eserler kentin önemli alışveriş merkezlerinde sergilenmektedir.
- **5 Haziran Dünya Çevre Günü** kapsamında, Nilüfer Belediyesi Yerel Gündem 21, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Özel Tunçsiper Lisesi ve İlköğretim Okulu öğrencileri, Odunluk İlköğretim Okulu öğrencileri, AKUT Bursa Birimi ve Nilüfer Arama Kurtarma Ekibi'nin katılımıyla Misi Dere Boyu ve köyün içi temizlendi.
- Çevre ve Orman Bakanlığınca düzenlenen **“En Çevreci Belediye”** yarışmasında belediyemiz il bazında birinci seçilerek, Ankara'da yapılacak Türkiye seçmesinde ilimizi temsil etme hakkı kazanmıştır.

Ağaçlandırma, Yeşil Alan Kazandırma ve Bilinçlendirme Faaliyetlerimiz

- **Ağaçlandırma ve yeşil alan kazandırma** faaliyetlerimiz kapsamında, Yeşil Nilüfer Haftası ve Orman haftası kutlamaları, Hobi bahçeleri, Atatürk Kent Ormanı, Parklarımız ve inşaat kazılarında çıkan verimli toprakların parklarda kullanımı, Evlilik Ormanı yer almaktadır.

| Park ve Bahçeler Faaliyet Tablosu | 2007 | 2008 |
|---|-------------|-------------|
| Bakım Çalışmaları | | |
| Toplam Ağaçlandırma Alanı (m ²) | 629.401 | 647.693 |
| Toplam Park Yeşil Alanı (m ²) | 255.610 | 268.280 |
| Park ve Çevre Düzenleme Çalışmaları | | |
| Toplam Alan (m ²) | 42.200 | 2.536 |
| Toplam Park (adet) | 7 | 7 |
| Koşu Yolu Mesafesi (mt) | 460 | 920 |
| Koşu Yolu (adet) | 2 | 3 |
| Dinlenme Parkı (adet) | - | - |
| Oyun Parkı (adet) | 7 | 7 |
| Bitkilendirme Çalışmaları | | |
| Toplam Fidan (adet) | 6.991 | 6.769 |
| Toplam Çalı (adet) | 222.118 | 263.777 |

| | | |
|----------------------------|---------|---------|
| Yetişkin Ağaç Nakli (adet) | 229 | 265 |
| Evlilik Ormanı (adet) | 667 | 906 |
| Tretuar Kenarı (adet) | 4.771 | 1.775 |
| Refüj Fidan (adet) | - | - |
| Refüj Çalı (adet) | - | - |
| Park Alanları Fidan (adet) | 1.409 | 3.823 |
| Park Alanları Çalı (adet) | 222.118 | 263.777 |

- **Bilinçlendirme** faaliyetlerimiz arasında, En Güzel Site Bahçesi yarışması, En Güzel Fabrika Bahçesi yarışması, ücretsiz ağaç dağıtımı (fidan dikme kampanyası) ve okul, site ve işyerlerine ambalaj atıkları hakkında verilen eğitimler bilinçlendirme faaliyetlerimiz arasında yer almaktadır.

Atık Toplama ve Bilinçlendirme Faaliyetlerimiz

- **Atık Toplama Faaliyetlerimiz** altında bitkisel atık yağ toplama, atık pil projesi, yer altı konteynırları, Atık Yönetim Planı ve geri kazanım, tadilat atıkları ve kullanılmayan eşyaların toplanılması, üçlü geri dönüşüm kutuları ve inşaat konteynır projeleri yer almaktadır.

| Evsel Atık & Geri Kazanım Faaliyet Tablosu | 2007 | 2008 |
|---|-------------|-------------|
| Evsel Atık | | |
| Konteyner (adet) | 1.048 | 776 |
| Evsel Atık Miktarı (ton) | 62.226.482 | 63.940.520 |
| Geri Kazanım | | |
| Blok Sayısı | 15.017 | 15.612 |
| Verilen Poşet (adet) | 184.431 | 202.854 |
| Toplanan Poşet (adet) | 185.200 | 203.720 |
| Geri Kazanım (ton) | 1.663 | 2.044 |

- **Atık Pil Toplama Projesi** için üretilen malzemeler ve atık pil konteynerleri (30 adet) hazırlanmış, belirtilen alanlara yerleştirilmiştir. Hazırlanmış olduğumuz pankartlar, afişler ve eğitim materyali olarak düzenlenen broşürler, 8 okulda gerçekleştirilen eğitim çalışmalarında kullanılmış, 800'den fazla öğrenci eğitilmiş ve materyaller yaygın olarak semt pazarları da dahil olmak üzere Nilüfer'de dağıtılmıştır. Proje süresi içinde 218 kg atık pil toplanmıştır.
- Atık toplamaya yönelik **bilinçlendirme faaliyetlerimiz** arasında okullarda ambalaj atığı heykel yarışması ve ambalaj atığı toplama projesi yer almaktadır. Ayrıca 20 Haziran 2008 tarihinde İstanbul'da düzenlenen **Kentsel Katı Atıkların Geri Kazanımı Diyalog Toplantısı**'na Yerel Gündem 21 Genel Sekreterimiz katılarak, AB müktesebatı ve üye ülkelerde müktesebatın uygulanmasında geliştirilen işbirliği modellerinin aktarıldığı bu toplantıda ilçemizde uygulanan Atık Pil Toplama Projesi ile Geri Dönüşüm Kültürünün Geliştirilmesi Projesi'ni aktarmıştır.

Hayvanların Korunması ve Islahına İlişkin Faaliyetlerimiz

- Nilüfer ilçesi sınırları içerisinde hayvan sağlığını koruyarak ilçe halkına ait hayvanların bakım, muayene, tedavi, aşılama, kısırlaştırma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, ihtiyaç talebine göre otel ve konaklama hizmetlerinin sağlanması, sahiplendirilmek için bırakılan hayvanların sahiplendirilmesini sağlamak, başta kuduz olmak üzere insan sağlığını tehdit eden tüm zoonoz ve salgın hastalıklarla mücadele edilmesi, sahipsiz hayvanların kontrol altına alınması için uygar yöntemler geliştirilmesi ve uygulanması, çevre

zararlıları ile mücadele hizmetleri kapsamında insektisit mücadelesinin sağlıklı biçimde yürütülmesi çalışmaları Veteriner İşleri Müdürlüğümüz bünyesinde yürütülen faaliyetlerdir.

- **Hayvan Hastanemizde**, tam donanımlı ekipmanlarımız ve uzman hekimlerimiz eşliğinde hayvan dostlarımızı sağlıklılarına kavuşturabilmek için teşhis, tedavi ve cerrahi operasyonlar yapılmaktadır. **Hayvan Oteli** ünitemiz ise sahiplerinin hayvanlarını emanet edebilecekleri, kaloriferli kapalı ve açık gezinti alanından oluşan tesis işlevi görmektedir. Ayrıca tüm kafeslerde bulunan ses sistemi ile misafirlerimize klasik müzik dinletilerek ev ortamından uzaklaşmanın verdiği stres en aza indirilmeye çalışılmaktadır.

| Salgın Hastalıklarla Mücadele Çalışmaları | 2007 | 2008 |
|--|-------------|-------------|
| Sahipsiz Hayvanlar | | |
| Köpek | 1.765 | 2.043 |
| Kedi | 182 | 370 |
| Kuduz Vakaları | | |
| Müşahede | 15 | 38 |
| Menfi | 15 | 38 |
| Müspet | - | - |

| Çevre Zararlıları İle Mücadele Hizmetleri | 2007 | 2008 |
|--|-------------|-------------|
| Larva Çalışmaları | 140 | 170 |
| ULV Çalışmaları | 225 | 382 |
| Kapalı Alan Talep Sayısı | 183 | 225 |
| Fare Mücadelesi Talep Sayısı | 55 | 65 |
| Logar İlaçlamaları | 21.336 | 27.430 |
| Yeşil Alan (ha) | 454 | 1.260 |
| Gübrelik İlaçlama | 2.791 | 4.074 |
| Konteyner İlaçlama | 5.703 | 24.809 |

| Hayvan Hastanesi Hizmetleri | 2007 | 2008 |
|------------------------------------|-------------|-------------|
| Muayene Sayısı | 2.377 | 2.038 |
| Aşılama | | |
| Karma | 137 | 325 |
| Kuduz | 686 | 279 |
| Antiparaziter Uygulama | 428 | 217 |
| Cerrahi Müdahale | | |
| OHE | 318 | 545 |
| Kastrasyon | 253 | 464 |
| Ameliyat | 92 | 186 |

| Barındırma ve Rehabilitasyon Hizmetleri | 2007 | 2008 |
|--|-------------|-------------|
| Otel / Pansiyon | | |
| Köpek | 185 | 145 |
| Kedi | 15 | 11 |
| Sokak Hayvanları | | |
| Köpek | 1.420 | 1.548 |
| Kedi | 366 | 323 |
| Sahiplendirme | | |
| Köpek | 335 | 345 |
| Kedi | 56 | 95 |

Halk Sağlığı Faaliyetlerimiz

- **Nilüfer Halk Sağlığı Eğitim ve Araştırma Merkezi (HSEAM):** Uludağ Üniversitesi ile Bursa Nilüfer Belediyesi arasında imzalanan on yıllık protokolle kurulan 6 merkezde birinci basamak sağlık hizmeti sunulmaktadır.
- **Gıda Denetim Bürosu:** 2002 Şubat ayında kurulan büro, ilgili mevzuat doğrultusunda sıhhi işyerlerini, 2. ve 3 . sınıf gayrisihhi müesseseleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemenin yanı sıra berber, kuaför ve güzellik salonlarını denetlemek amacıyla hizmet vermektedir. Büromuz 2007 yılında toplam 830 işyerine, 2008 yılında ise toplam 2.531 işyerine rutin, takip ve şikayet denetimleri yapmıştır.
- **Örnek İşyeri Projesi:** Vatandaşlarımızın gıda satın alırken gıdanın güvenliği konusunda endişeye kapılmamaları için yapılan tüm denetimlerde sürekli uygun raporu alan, standartların üzerinde bir kalite ve temizlik bilinci ile çalışan işyerleri "**Örnek İşyeri Belgesi**" ile taltif edilmektedir. 2008 yılı itibariyle Nilüfer'de 14 işyeri bu belgeyi taşımaya hak kazanmıştır.
- **Süt Dağıtım Projesi** kapsamında süt dağıtılan devlet okullarının ve öğrenci sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Halk sağlığı adına çok önemli bir uygulama olarak değerlendirilen bu proje için, belediyemiz bütçesinden 4 yılda yaklaşık 500 bin YTL ayrılmıştır.

| Süt Dağıtım Projesi | Okul Sayısı | Öğrenci Sayısı |
|---------------------|-------------|----------------|
| 2007 | 36 | 3.400 |
| 2008 | 36 | 3.374 |

- **Okul ve Cami Temizliği:** Topluma açık olduğu için halk sağlığı açısından risk oluşturan cami ve okullarda, 2008 yılında toplam 48 okulun sert zemini, 41 caminin halılarının yıkanması belediyemiz tarafından gerçekleştirilmiştir.
- **Nilüfer Sağlık Fuarı:** Belediyemiz ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı işbirliğiyle gerçekleştirilen sağlık fuarı, çeşitli halk sağlığı sorunlarıyla ilgili toplumun bilinçlendirilmesine katkıda bulunmak, bazı konularda fuara başvuranlarda risk gruplarını saptamak, risk altındaki kişileri yönlendirmek ve önerilerde bulunmak amacıyla 2002 yılından bu yana her yıl düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Fuar kapsamında eğitim, muayene ve tahlil amaçlı olarak, aile planlaması / meme muayenesi, kan basıncı, kolesterol, şişmanlık, kan grubu ölçümü, şeker hastalığı, göz muayenesi, hasta hakları, kanser / sigara, anemi, hekim-çocuk ilişkisi konularında stant açılmaktadır.
- **Ağız ve Diş Sağlığı Projesi:** Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Nilüfer Belediyesi Yerel Gündem 21 ve Bursa Diş Hekimleri Odası işbirliğiyle 5 yıl süreli proje, 2005 Kasım ayında başlamıştır. Çalışma kapsamında her yıl tüm öğrencilerin diş muayeneleri Hekimler Odası tarafından yapılmakta, olgu grubundaki öğrencilere yılda dört kez ağız ve diş sağlığı koruma eğitimi verilmekte, sağlık personelinin gözetimi altında dişleri fırçaltırılmakta ve gargara yaptırılmaktadır.
- **Göz Muayeneleri Projesi:** İlköğretim 1. sınıf öğrencilerinin göz muayenelerinin yapılması, göz bozukluklarının erken dönemde tespit edilmesi açısından önemlidir. Göz Nurunu Koruma Vakfı'nın desteği ile gerçekleştirilen projede göz sorunu olan öğrencilerin sorunları ailelerine bildirilmekte ve aileler hekime yönlendirilmektedir.

- **Gelişme Geriliği Olan Çocuklara Süt Dağıtım Projesi:** 0-3 yaşında çocuğu bulunan ve çocuklarında gelişme geriliği saptanan ailelere her hafta 1 litre süt dağıtılarak çocuklardaki gelişme geriliğini engelleyici olup olmadığını gözlemek amacıyla düzenlenmektedir.

Spor Tesisleri ve Sportif Faaliyetlerimiz

- Kentli sağlığını iyileştirmeye yönelik faaliyetlerimiz arasında Pedal Dostu Nilüfer Projesi kapsamında yapılan bisiklet yolları, koşu yolları, açık alan kondisyon aletleri, spor merkezlerimiz, her mahalleye mini futbol sahası, karting ve model araba pisti, Balat piknik alanı binicilik tesisi, Konak olimpiik yüzme havuzu ve Yap-İşlet-Devret kapsamındaki Buzpark kompleksi ve Mini Golf alanı yer almaktadır.
- 2008 yılı sonu itibarıyla Nilüfer ilçesinde 27 adet koşu ve yürüyüş yolu, 35 adet kondisyon aletleri parkı, 42.075 metre bisiklet yolu, 20 adet mini futbol sahası, 4 adet spor merkezi, 40 adet basketbol sahası, 7 adet özel spor merkezi bulunmaktadır.
- Halkımız arasında sportif faaliyetlere olan ilgiyi arttırmak amacıyla, 2008'de yedincisi düzenlenen Nilüfer Spor Şenliği, doktor kontrolünde koşu günleri, ilkokul öğrencileri arasında kazananlara bisiklet armağan edilen En Çalışkan Kim Projesi, Nilüfer Belediyespor yaz okulları ve atletizm okulları yer almaktadır.
- **"Bisiklet Projesi: En Çalışkan Kim?":** Proje amaçlarının ilki; çocuklarımızın eğitim başarı çitasını yükseltmelerini sağlamak ve bu çabalarını ödüllendirmek, diğeri ise; bisikleti ulaşım ve bir sağlık aracı olarak tekrar gündeme getirerek sevdirmek ve yaşamlarının bir parçası haline getirmektir. Projeyle 2006 öğrenim yılı sonunda 250 öğrencimize, 2007 öğrenim yılı sonunda ise 280 öğrencimize bisiklet ödülü ile farklı bir sevinç yaşatmış bulunuyoruz.

Sivil Savunma Uzmanlığı Faaliyetlerimiz

- Doğal afetlere ve yangınlara karşı can ve mal kaybının en aza indirilmesi için koruyucu tedbirleri almak, kurtarıcı faaliyetleri gerçekleştirmek, belediye personeli ile bina, tesis, araç, gereç ve teçhizatların güvenliğinin sağlanması amacıyla koruma planlarının hazırlanması Sivil savunma Uzmanlığımızın görevidir.

| Eğitim ve Tatbikatlar | 2007 | 2008 |
|--|-------------|--------------|
| Sivil Savunma Haftası nedeniyle okullarda öğrencilere verilen eğitim (3 gün) | 240 öğrenci | 480 öğrenci |
| Arama ve Kurtarma eğitimi (3 gün) | 18 personel | 18 personel |
| Kent Ormanında Yangın Söndürme Eğitimi ve Tatbikatı (1 gün) | 42 personel | - |
| Alaaddinbey Hizmet Binasında Yangın Söndürme Eğitimi ve Tatbikatı (1 gün) | - | 100 personel |
| AFET 2007 Tatbikatı (3 gün, 3 gece) | 63 personel | - |
| NBC Tatbikatı | - | 5 personel |

Nilüfer Arama Kurtarma Ekibi (NAK)

- Nilüfer Yerel Gündem 21 Afet Organizasyon Grubu bünyesinde 2006 yılında oluşturulan ve tümü amatör ve gönüllülerden oluşan NAK ekibimiz, Nilüfer İlçe Kriz Merkezi yanında belediyemiz tarafından tahsis edilen alanda, Kenzen Yapı Ltd.Şti. tarafından bağışlanan yeni ofisini 29.02.2008 tarihinde hizmete açmıştır.
- NAK Ekibimiz, operasyon amaçlı trafik kazası ve yangına müdahale çalışmalarına katılmakta, her hafta Çarşamba günü Yerel Gündem 21 toplantı salonunda gönüllüler için toplantılar yapmakta, su altı arama ve kurtarma eğitimi almaktadır.

Doğa ve Tarih Mirasını Koruma ve Yaşatma Projelerimiz

- **Misi Koruma ve Yaşatma Projesi:** Misi Köyü halen Nilüfer İlçesi, Gümüştepe Mahallesi sınırlarında kalmakta olan, tarihi ve doğal değerleri nedeniyle de Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca Kentsel Sit Alanı, 1. Derece Doğal Sit Alanı ve 3. Derece Doğal Sit Alanı olarak tescil edilerek koruma altına alınmıştır. Yerleşmede halen 27 adet tarihi yapı, 2 adet çeşme ve 1 adet anıt ağaç tescil edilmiş olmasına rağmen alan içerisinde benzer özelliklere sahip daha çok sayıda tescil edilebilir yapı bulunmaktadır. 17. ve 18. yy. inşa edilen ve günümüze kadar ayakta kalmayı başarmış olan bu yapıları bir kültürel miras olarak görmek, korumak ve yaşatmak, gelecek nesillere aktarmak hepimizin ortak sorumluluğudur.
- **Uluslararası Eskikaraağaç Leylek Şenliği:** 1998 Yılında RAMSAR Uluslararası Sulak Alanlar Sözleşmesi kapsamında koruma altına alınan ve Türkiye'deki en önemli kuş konak ve göç alanlarından birisi olan "Yaşayan Göl" unvanına sahip Uluabat Gölü ekosistemi, "Uluabat Gölü Yönetim Planı" aracılığı ile kamu kuruluşları, özel kuruluşlar ve STK'ların işbirliği ile korunmaktadır. 2008 yılında dördüncüsü düzenlenen şenliğin amacı, gölün korunmasına leylek figürü üzerinden katkı sağlamaktır. Şenliğe katılım ilk yılında 2.500, ikinci yılında 5.000, üçüncü yılında 8.000, dördüncü yılında ise 10.000 kişiye ulaşmış ve tüm ülkede bilinen bir hal almıştır. 2008 yılındaki şenlik kapsamında birbirine paralel iki çalıştayda bölgenin sorunları yoğun bir katılım ve tartışma ile gerçekleşmiş, sonrasında düzenlenen iki ayrı gezi ile Uluabat Gölü kıyısında yer alan köylerde bütün yıl boyunca yürütülen faaliyetler izlenmiştir.

6.3 Ekonomi ve Kentsel Yaşam Yaklaşım ve Uygulamaları

6.3.1 Yaklaşım ve Taahhüdümüz

Kentimizin ekonomik ve sosyal yaşamını zenginleştirmeye yönelik yaklaşımımız, yerel kalkınmada rol alan tüm aktörlerin işbirliği içerisinde harekete geçirilmesi, bölgede mevcut olan doğal, ekonomik, kültürel ve teknolojik kaynakların sürdürülebilir biçimde kullanılması yoluyla yerel düzeyde gelişime yönelik fırsatları azamiye çıkarmaktır.

6.3.2 Sosyal Projelerimiz

- **İş ve Meslek Edindirme Eğitimleri:** İş dünyasının ihtiyaçları yönünde eğitim eksikliklerinin giderilmesi ve mesleki becerilerinin kazandırılması için İş ve Meslek Edindirme Büromuz tarafından eğitim projeleri düzenlenmektedir. Söz konusu kursların yanı sıra, 2008 yılında büromuza başvuranlardan 98 kişi bir işe yerleştirilmiştir.

| Meslek Edindirme Kursları ve Katılımcı Sayısı | 2007 | 2008 |
|---|------|------|
| Pastacılık | 15 | - |
| Yönetici Asistanlığı | 72 | 18 |
| Anne ve Babalar İçin Bilgisayar | 30 | 16 |
| KPSS Kazananlar İçin Bilgisayar | 41 | - |
| Ev Mefruşatı | 18 | 18 |
| Giyim | 7 | 16 |
| Çocuk Bakım | - | 49 |
| Evde Hasta ve Yaşlı Bakım | - | 19 |
| Evlilik | - | 19 |
| Diksiyon | - | 20 |
| Bahçivanlık | - | 45 |

| | | |
|---------------------------------------|------------|------------|
| Bilgisayar Yazılım | - | 16 |
| Bilgisayar Bakım, Onarım ve Donanım | - | 27 |
| Servis Personeli & Garson | - | 16 |
| Endüstriyel Sistemler Bakım ve Onarım | - | 16 |
| TOPLAM | 183 | 295 |

- **Nilüfer Organik Pazarı:** Her aşaması kontrollü ve sertifikalı organik ürünleri Nilüferlilerle buluşturmak amacıyla Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Ziraat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, Ekolojik Yaşam Derneği, Nilüfer Yerel Gündem 21, ASDF Fuarçılık ve DOĞADER ortaklığıyla her hafta kurulan organik pazarımız, halk sağlığını iyileştirmeye katkıda bulunmanın yanı sıra üreticilere gelir imkanı sağlamaktadır.
- **“Kardeşim Olur Musun?” Projesi:** Nilüfer Belediyesi ile Nilüfer Yerel Gündem 21’in ortak bir çalışması olan proje ile, Bursa’nın köylerindeki 0-15 yaş arası ihtiyaç sahibi çocuklarımız Bursa merkezinde yaşayan çocuklarla buluşturulmaktadır. Buradaki amaç, çocuklarımızın, seçecekleri kardeşlerine yardım etmeleri yerine, onları mutlu edecek, ihtiyaçlarını karşılayacak hediyeler göndermelerini ve mektuplaşmalarını sağlamaktır. Proje kapsamında 2008 itibarıyla 520 çocuğumuz yardımcı ailesini bulmuştur.
- **Barış Okulu Projesi,** Birleşmiş Milletler’in hedefleri arasında bulunan ilköğretimin bütün dünyada yaygınlaşması ve herkese temel eğitim imkanı sağlanmasına katkıda bulunmak ve yaşadığımız kente 50 okuldan 500 öğrenci ile bir okul kazandırmak amacını taşımaktadır. 2008 yılı itibarıyla 300,000 YTL tutarında yardım toplanmış ve okulun su basmanı ve 1 kat tabliyesi betonları dökülmüş durumdadır. Çocuklar bu amaca ulaşmak için, kazı kazan, ambalaj atıkları toplama, konser ve gösteriler, tiyatro oyunları, resim sergileri düzenlemiş ve buralardan elde ettikleri gelirlerle okulun yapımını sürdürmektedirler.
- **Yeşil Nilüfer Haftası:** Kentimizde yaşayan vatandaşların sağlığını ve yaşam kalitesini arttırmak için, arabalara olan aşırı bağımlılığı ve trafik hacmini azaltmak, bunların iklim değişikliği üzerindeki olumsuz etkilerini sınırlandırmak, bilinçliliği arttırmak ve vatandaşları ulaşım sistemlerinin geliştirilmesine dahil etmek, mümkün olduğunca daha fazla yurttaşın daha sürdürülebilir ulaşım araçlarının faydalarını keşfetmeleri ve daha sağlıklı ve daha yaşanır bir kentsel çevreyi kullanabilmeleri amacıyla her yıl 23-26 Eylül arasında **“Otobilsiz Kent Haftası”** düzenlenmektedir.
- **Giyiyorsanız Giydirin Projesi,** Nilüfer’de yaşayan ailelerin evlerinde kullanmadığı her türlü giyecek ve ev eşyasının toplanıp, onarılıp, temizlenip, tasnif edilerek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması amacını taşımaktadır. 2007 sonu itibarıyla 35.000 kişilik kıyafet ve 490 parça ev eşyası dağıtılmıştır. Dağıtımlar Nilüfer ilçesi ile sınırlı olmayıp, Şemdinli’den, Bingöl’e Domaniç’ten, Balıkesir Balya’ya dek ülkemizin dört bir yanına ulaştırılmıştır.
- **Birleşmiş Hayatlar Projesi:** Avrupa Birliği Gençlik Programı Eylem 4.3 kapsamındaki proje, zihinsel, fiziksel, ortopedik, görme ve işitme engelliler alanında çalışan Avrupa Birliği ülkelerindeki ve ülkemizdeki kuruluşlar arasında bir irtibat kurma semineri olarak gerçekleştirilmiş, seminerin ardından proje süresi olan 5 ay boyunca farklı etkinlikler de yapılmıştır. Belediyemiz tarafından koordine edilen proje ile Romanya, Bulgaristan, Estonya, Almanya ve Türkiye’den gençlik çalışanları, çeşitli engelli kuruluşlarının temsilcileri, gençlik liderleri, gönüllü gruplar ve bu konuda çalışma yapan akademisyenlerden oluşan toplam 30 katılımcı Nilüfer’de buluştu.
- **Nilüfer Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi (NİKEDAM),** kadınların kadın olmaktan kaynaklanan sorunlarını paylaştıkları, çözüm üretebildikleri, ihtiyaçları doğrultusunda psikolojik, hukuksal ve kadın sağlığı ile ilgili konularda danışmanlık hizmeti alabildikleri ve kadının sosyal yaşama katılımını artırıcı eğitim çalışmaları düzenleyen bir merkez oluşturmak amacıyla faaliyet göstermektedir.

- **Engelsiz Nilüfer Projesi**, her engellinin, tüm vatandaşların yararlandığı mekanlara ulaşabilmesi ve bunlardan kendi olanaklarıyla bağımsız olarak yararlanabilmesinin sağlamak amacını taşımaktadır. Yaptığımız ve yapmayı planladığımız hizmetlerden yalnızca engellilerin değil, yaşlıların veya çocukluların da yararlanmasını sağlamak sorumluluğu ile toplumsal yaşama tam katılımın önündeki her türlü engeli kaldırmak ve eşitliğin sağlanmasına katkı sağlamak düşüncesiyle, Nilüfer ilçemizde hizmet kolaylığını yaşatmak amacındayız.
- **Engelliler Danışma Masası**: Kuruluş amacı engelli vatandaşlara destek ve danışma hizmeti vermek olan bu hizmet birimimiz, engelli vatandaşları belediyenin ilgili bölümlerine veya diğer ilgili kurum / kuruluşlara yönlendirmek, engelli vatandaş adına bölüm / kurum / kuruluşlarla iletişime geçmek ve sorunların çözümü için ilgili faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlamaktan sorumludur.

6.33 Kültür ve Sanat Faaliyetlerimiz

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Belediyemiz politika ve hedefleri doğrultusunda Nilüfer'i sosyal etkinlikleri ile de yaşanan bir kent haline getirmek amacıyla, bir çok etkinliği geleneksel hale getirirken tiyatro, bale, söyleşi, konser organizasyonlarıyla önemli bir çok sanatçıyı, yazarı ve sanat eserini Nilüfer'lilerle buluşturma görevini üstlenmiştir.

Müdürlüğümüz geleneksel hale gelen Nilüfer Kültür-Sanat Kış Etkinlikleri, Nilüfer Kültür-Sanat Bahar Etkinlikleri, Nilüfer Kültür-Sanat Yaz Etkinlikleri, Geleneksel Ramazan Etkinlikleri ve 1 Eylül Dünya Barış Günü Konserinin yanı sıra 1 Eylül Dünya Barış Günü, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı ve Yılbaşı gibi özel günlerde çeşitli etkinlikler düzenlemektedir.

| Kültür ve Sanat Faaliyetlerimiz | 2007 | | 2008 | |
|---------------------------------|------|---------|------|---------|
| | Adet | Katılım | Adet | Katılım |
| Konser | 71 | 49.212 | 68 | 167.820 |
| Tiyatro | 34 | 6.531 | 64 | 11.650 |
| Bale | 1 | 1.150 | 2 | 1.400 |
| Sinema | 89 | 7.410 | 59 | 21.750 |
| Seminer, Söyleşi, Panel | - | - | 21 | 2.840 |
| Sergi | 18 | 720 | 6 | 1.200 |
| Genel Gösteri | 11 | 3.500 | 40 | 30.750 |
| Tiyatro Festivali | - | - | 36 | 17.000 |

- **Uğur Mumcu Sahnesi**: 2007 yılı Mart ayında Ataevler'deki Basın Kültür Sarayı'nda faaliyete giren mekan, 300 koltuk kapasitesi, ses-ışık düzenleri ve simültane çeviri odaları ile pek çok ihtiyaca karşılık verebilecek niteliktedir.
- **Altınşehir Gençlik Merkezi**: Bölgenin hem kültürel, hem de sportif ihtiyaçlarına karşılık vermek üzere tasarlanan ve yaklaşık 12 dönüm alan üzerine kurulan Altınşehir Gençlik Merkezi'nin yaklaşık 2 bin metrekarelik kapalı bölümünde; 2 adet çok amaçlı dans salonu ile atölye çalışmalarının yürütüldüğü 7 adet derslik ve idari bölümler bulunmaktadır. Merkezin açık spor tesislerinde ise; sentetik zeminli mini futbol sahası, squash sahası, tenis kortu ve 400 metrelik sentetik çim zeminli koşu yolu bulunmaktadır. Merkezde çocuklara yönelik orff, drama, resim, bale, halk dansları, İngilizce, satranç ve çeşitli sportif eğitimler; yetişkinlere yönelik ise resim, step, aerobik, plates gibi çalışmalarda yürütülmektedir.
- **Akkılıç Kütüphanesi**: Basın Kültür Sarayı bünyesindeki 700 metrekarelik alanda kurulan Nilüfer Akkılıç Kütüphanesi'nde 15 bin civarında kitap mevcuttur. Raflarında 1970'li yıllardan itibaren arşivlenen

Cumhuriyet gazetesi ile bir Bursa gazetesi arşivinin de bulunduğu kütüphanenin kitap kapasitesi 50 bin civarındadır. Görmeyen vatandaşların kitaplardan faydalanabilmesi için Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji Merkezi (GETEM) ile işbirliği sağlayan Nilüfer Akkılıç Kütüphanesi'nde, birçok kaynak kitap, roman, şiir ve çocuk kitapları sesli ortamda paylaşımına sunulmaktadır.

- **Nilüfer Tiyatro Festivali:** 19 Mart - 7 Nisan 2008 tarihleri arasında düzenlenen festival, Konak Kültürevi, Uğur Mumcu Sahnesi ve Fethiye Kültür Merkezi olmak üzere Nilüfer'deki tüm sahnelerde tiyatronun perdelerini araladı. Üç hafta süren festivalde 36 oyun izlenime sunuldu. İki atölye çalışmasını da yer aldığı festivale sadece Bursa'da değil, Türkiye'de eşi olmayan bu tiyatro buluşmasında İstanbul, İzmit, Ankara ve Eskişehir'den birçok profesyonel tiyatro grubu ve kurum tiyatrosunun yanı sıra, Bursa'daki yerel tiyatro çalışmaları da izleyiciyle buluşma olanağı elde etti. Nilüfer Sanat 'Tiyatro'nun ilk oyunu olan 'Aldatma'nın da tiyatro severlerin beğenisine sunulduğu program kapsamında ayrıca 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü, Ankara Sanat Tiyatrosu'nun 45. yılı, Roma Hamamı adlı oyun ile kutlandı. İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin 4 gösterisinin kolajından oluşan özel bir programla açılan festivali toplamda 17.000 kişi izledi.
- **Atölye Çalışmalarımız:** Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğümüz bünyesinde yürütülen atölye çalışmaları arasında, 4-12 yaş grubundan 340 öğrencinin katıldığı **bale çalışmaları**, 850 ilköğretim öğrencisinin katıldığı **müzik eğitim çalışmaları**, 80 yetişkin kursiyerin katıldığı **resim atölyesi**, 15 kursiyerin katıldığı **heykel atölyesi**, üç ayrı yaş grubunda 100 öğrencinin katıldığı **drama atölyesi**, 60 kursiyerin katıldığı **fotoğraf atölyesi**, 25 kursiyerin katıldığı **ritm atölyesi** bulunmaktadır.
- **Topluluklarımız** arasında 6-10 yaş arası 40 dansçıdan oluşan Çocuk Grubu, 10-15 yaş arası 40 dansçıdan oluşan Yıldız Grup, 15-25 arası 40 dansçıdan oluşan Genç Grup, 18-35 yaş arası 60 dansçıdan oluşan Gösteri Grubu ve 35-65 arası 120 dansçıdan oluşan Master Grup'un oluşturduğu **Nilüfer Halk Dansları Topluluğu**, 85 kişilik **Nilüfer Türk Sanat Müziği Korosu**, 7-12 yaş arası 20 çocuktan oluşan **Nilüfer Çocuk Korosu**, 16 müzisyenden oluşan **Nilüfer Oda Orkestrası**, 45 kişilik **Nilüfer Çok Sesli Korosu**, 60 kişiden oluşan **Nilüfer Türk Halk Müziği Korosu** yer almaktadır.
- **Uluslararası Kuzgun Acar Taş ve Beton Heykel Sempozyumu:** 5- 25 Eylül 2008 tarihleri arasında Meksika, İtalya, Bulgaristan, Gürcistan ve ülkemizden 10 sanatçıyı Nilüfer'de buluşturan ve kent kültür dokusuna kalıcı izler bırakmak amacıyla düzenlenen sempozyum ile Nilüfer ve Bursa çağdaş heykel sanatıyla tanışırken; sempozyumda oluşturulan heykeller, kentin meydan, kavşak ve parklarında Nilüfer'in 'modern' kimliğine yakışır mimarisine şık bir katkı sağladı.
- **Geleneksel Çanakkale Gezisi:** 18 Mart Çanakkale haftası boyunca, Çanakkale ve o bölgedeki gezi alanlarında oluşan yoğunluk göz önüne alınarak, gezi tarihi 22 Temmuz-31 Ağustos olarak belirlendi ve bu aralıkta yapıldı. Toplam 3.500 kişinin katıldığı gezide bir günlük gezi programında; Gelibolu yarım adası, Conk Bayırı, Kabatepe Müzesi, Şehitler Abidesi, Truva, Çanakkale askeri müzesi gibi ören yerlerini ziyaret edildi. Yapılan anketlerde, katılımcıların etkinlikten %100 memnuniyeti ile karşılaşılmıştır.

6.3.4 Zabıta Hizmetleri

Belediyemiz sınırları içinde ilçenin düzenini ve ilçe halkının sağlık ve huzurunu, yetkili organların bu amaçla alacağı kararların yürütülmesini sağlayan, koruyan, bu kapsamda oluşan belediye suçlarını takip eden ve gerekli kanuni işlemleri yürüten Zabıta Müdürlüğümüz çalışmalarını Kalem Komiserliği, Karaman Karakol Komiserliği, Beşevler Karakol Komiserliği, Ataevler Gazi Karakol Komiserliği ve Çevre Denetimleri Karakol Komiserliği ile sürdürmektedir.

Kaçak Hafriyat önleme hizmetlerinin verilmesi, İşyerlerinin denetiminin yapılması, Semt pazarlarının nizam ve intizamının sağlanması, Gecekondulaşmanın önlenmesi, Kabahatler kanununun uygulanmasının sağlanması,

Cadde ve sokak işgallerinin önlenmesi Zabıta Müdürlüğü bünyesinde yürütülen hizmetlerdir. Müdürlük tarafından 2007 yılında tutulan toplam zabıt sayısı 490, 2008 yılı toplam zabıt sayısı 567'dir.

6.4 Kentsel Yönetişim Yaklaşım ve Uygulamaları

6.4.1 Yaklaşım ve Taahhüdümüz

Kentsel Yönetişime yaklaşımımız, "idari yapıyı tanımlarken, karar alma mekanizmalarına halkın katılımını sağlama, denetleme ve izleme için gerekli veri, bilgi ve deneyim değişimini sağlayan iletişim ağlarının kurulmasını" ifade etmektedir.

Kentsel yönetim taahhüdümüz, "sürdürülebilir kalkınmanın vazgeçilmez temelini demokratik, insan haklarına saygılı, şeffaf, katılımcı ve halka hesap veren yerel yönetimler olduğu gerçeğinden hareketle, karar ve uygulama sürecinde katılımcılığı sağlayarak hesap verebilirlik çerçevesi içerisinde dayanışmacı ve örgütlü bir toplum yaratmaktır".

Bu yaklaşımımız, Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin **İnsan Hakları** ile ilgili ilkelerini kapsamaktadır.

Bu ilkelere göre Bursa Nilüfer Belediyesi,

İlke 1 Etki alanları içinde (vatandaşlarının) evrensel haklarının korunmasına destek ve saygı göstermektedir.

İlke 2 Kendi kuruluşlarının insan hakları ihlaline karışmamış olmalarının sağlamaktadır.

6.4.2 Faaliyetlerimiz

- **Mecliste İlk Söz Hakkı:** Halkın bizzat yönetime katılması gereğinden hareketle belediyemiz İlçe Belediye Meclisi'nin kapılarını, katılmak isteyen herkese sonuna kadar açmıştır. Önerisi, söylemek istediği iki çift sözü olan tüm vatandaşlar, muhtarlar, meslek odalarının temsilcileri, gençler, hiçbir engel ya da bürokrasi ile karşılaşmadan Meclis'e katılarak fikirlerini beyan edebilmekte, sorularına yanıt arayabilmektedir. Nilüfer Belediye Meclisi tarihi ve içeriği, web-sitemizde vatandaşlarımıza düzenli olarak bildirilmektedir.
- **Kadın Meclisi:** Nilüfer Yerel Gündem 21 Kadın Çalışma Grubu çatısı altında 2002 Ekim ayından beri etkin ve çok yönlü çalışmalar yürüten Nilüferli kadınlar, Kadın Meclisi'ni kurarak yaptıkları ilk genel kurul toplantısında Fatma YENİCE'yi başkan seçti. Nilüfer Kadın Meclisi, oluşturacağı birimlerle eğitim, politika, kültür ve sosyal içerikli konularda çalışmalar yürütecek ve Nilüfer Kent Konseyi'nde kadınların sözcülüğünü yapacaktır.
- **Eşitlik Birimi:** Belediyemiz bünyesinde kurulan Eşitlik Birimi, "toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımını yerel yönetim anlayışına yerleştirmeye yönelik olarak, kadınların, karar mekanizmalarına katılımını arttırmaya ve kadınların gündelik yaşam koşullarını iyileştirmeye yönelik politika ve stratejiler belirlemek ve ilgili tüm paydaşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak" amacıyla faaliyet göstermektedir.
- **İnsan Hakları Kutuları:** İlçe halkının insan hakları konusundaki her tür şikayetini değerlendirip, şikayetlerin ilgili yerlere aktarılmasını sağlamak amacıyla Ataevler İletişim Noktasına, Belediye Başkanlık binasındaki Hizmet Masası'na, İhsaniye'deki Emlak Vergi binasına ve Nilüfer Yerel Gündem 21 binasına birer adet "İnsan Hakları Kutusu" yerleştirilmiştir. İnsan hakları kutuları her hafta açılıp çıkan evraklar işlem görmek üzere Nilüfer Kaymakamlığı'na iletilmektedir.
- **Bilgi Edinme Bürosu:** Belediyemiz, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenleyen 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu uyarınca yapılan müracaatları değerlendirmektedir.

| Bilgi Edinme Başvuruları | 2007 | 2008 |
|--|-------------|-------------|
| Bilgi edinme başvurusu toplamı | 300 | 214 |
| Olumlu cevaplanarak bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvurular | 300 | 193 |
| Kısmen olumlu cevaplanarak kısmen de reddedilerek bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvurular | - | - |
| Reddedilen başvurular toplamı | - | 21 |
| Gizli yada sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak veya ayrılarak bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvurular | - | - |
| Diğer Kurum ve Kuruluşlara yönlendirilen başvurular | - | - |
| Başvurusu reddedilenlerden yargıya itiraz edenlerin toplam sayısı | - | - |

- **Akademik Odalar Yerleşkesi:** Bir “demokratik katılım” projesi olan ve kentimize hizmet veren meslek odalarının bir arada bulunması amacıyla yapılandırılan yerleşkede, Bursa Barosu, Noter Odası, BSMMM Odası, YMM Odası, Diş Hekimleri Odası, Eczacı Odası, Tabip Odası, Veteriner Hekimleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Harita Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası, Ziraat Mühendisleri Odası yer almaktadır.

6.4.2 Sistem, Faaliyet ve Sonuçlarımız

Hizmetler Konusunda Vatandaş Beklenti ve Gereksinimlerini Belirleme Araçları

| Araç | Kapsam | Katılım |
|-------------------------------------|---|--|
| Vatandaş Memnuniyet Anketi | Tüm hizmetler | Tüm Nilüferlileri temsil eden örneklem |
| Muhtar Memnuniyet Anketi | Tüm hizmetler | Muhtarlar |
| Hizmet Alanında Yapılan Anketler | Veteriner hizmetleri, Sağlık hizmetleri, vb | Hizmetlerden yararlanan vatandaşlar |
| Proje Memnuniyet Anketleri | Spor salonları, Açık spor alanları | Hizmetlerden yararlanan vatandaşlar |
| Hizmet Masası ve İletişim Noktaları | Tüm hizmetler | Belediyeye başvuran vatandaşlar |
| Toplantılar (Mahalle, site, muhtar) | Tüm hizmetler | Toplantıya katılan vatandaşlar |

Vatandaş Beklentilerinin Değerlendirilmesi ve Çözülmesi

| Geri Bildirim Kaynağı | Geribildirimlerin Önceliklendirilmesi, Planlanması ve İzlenmesi |
|---|---|
| Vatandaş Şikayet ve Talepleri | Hizmet Masaları ve İletişim Noktaları Yönetimi Süreci'ne göre şikayetler değerlendirilmekte, uygulama sorumluları, iyileştirmeler belirlenmekte ve talep sahibine belirlenen hedef geri dönüş süresi içinde yapılmaktadır. Şikayet konusu süreçlerde tanımlanan zamanlarda giderilmekte ve tekrarın önlenmesi için ilgili iyileştirme çalışmaları başlatılmaktadır. |
| İstek, Öneri ve Memnuniyet Sorgulaması Faaliyeti | Vatandaş taleplerine istinaden, hizmetler sağlandıktan sonra belirlenmiş hedef süre içinde memnuniyet araştırması yapılır, olumsuz karşılananlarda süreç tekrar uygulanarak değerlendirme ve iyileştirme çalışmaları başlatılır. |
| Vatandaş Memnuniyet Anketi | Belirlenen faaliyetler Stratejik Planlama faaliyetleri kapsamında yıllık iş planına yansıtılmaktadır. |
| Ziyaretler ve Toplantılar (Muhtar, Site, Esnaf, vb) | Ziyaretler ve toplantılar esnasında belirlenen ihtiyaç ve beklentiler, yıllık iş planı/bütçe ile uyumu dikkate alınarak kısa veya uzun vadede gerçekleştirilebilecek olanlar, Stratejik Planlama sürecinde değerlendirilmektedir. Talep niteliğinde olanlar, Hizmet Masaları ve İletişim Noktaları Yönetim Süreci'ne göre işlem görmektedir. |

Vatandaş Memnuniyeti Anketi'ne Göre Algılama Sonuçları (%)

| | 2005 | 2006 | 2007 |
|--|------|------|------|
| Genel Memnuniyet | 79 | 81 | 87 |
| Güvenilirlik | 76 | 79 | 82 |
| Erişilebilirlik | 71 | 80 | 76 |
| Problem Çözme Başarısı | 57 | 69 | 70 |
| Vatandaşları Bilgilendirme | 63 | 72 | 67 |
| Söz Verilen Hizmetlerin Gerçekleştirilmesi | 63 | 75 | 79 |

6.5 Kurumsal Yönetim Yaklaşım ve Uygulamaları**6.5.1 Yaklaşım ve Taahhüdümüz**

Bursa Nilüfer Belediyesi'nin temel görev, temel hedef ve kurumsal değerleri, 2000 yılında oluşturulan proje ekibinin hazırladığı SWOT analizi sonucunda belirlenmiş, her yıl yapılan Yönetimin Gözden Geçirme toplantısı ile gözden geçirilmektedir. En son 2004 yılında güncellenmiş olan misyon, vizyon ve kurumsal değerlerimiz ile Kalite Politikamız ve İş Sağlığı ve Güvenliği politikamız aşağıda yer almaktadır.

Temel Görevimiz

- Nilüfer halkına çağdaş yaşam standartlarında güvenilir belediyecilik hizmetleri sunmak,
- Bursa'nın sürdürülebilir gelişmesine katkı sağlamak,
- Türkiye'de yerel yönetimin mükemmelleşmesine öncülük etme yönünde bilgi ve tecrübelerini diğer yerel yönetim kurumları ile paylaşmak

Temel Hedefimiz

Hizmet standartları ve yönetim mükemmelliği ile uluslararası düzeyde tanınan, Türkiye'nin örnek ve lider yerel yönetim kurumu olmak

Kurumsal Değerlerimiz

Önce insan, Dürüstlük, Şeffaflık, Katılımcılık, Doğaya Saygı, Sürekli İyileştirme, İş İlik Seferde Doğru Yapma, Kişisel Sorumluluk Üstlenme, Toplumsal Sorumluluk Üstlenme

Kalite Politikamız

İnsan odaklı yönetim anlayışı doğrultusunda;

- Paydaşların mevcut ve gelecekteki gereksinim/ beklentilerini karşılayacak kalitede, sürekli ve güvenilir hizmetler sunmayı,
- Kentsel yaşam kalitesini ve kentlilik bilincini arttırmayı,
- Paydaşların yönetime aktif katılımını sağlayacak mekanizmaları oluşturmayı,
- Hizmet süreçlerini iş mükemmelliği modeline göre gözden geçirerek etkinliğini ve verimliliğini sürekli iyileştirmeyi,
- Paydaş memnuniyetini arttırmayı taahhüt ederiz.

İş Sağlığı ve Güvenliği Politikamız

İSG kültürü oluşturmak için;

- Tüm çalışanlarımızın, tedarikçilerimizin ve ziyaretçilerimizin sağlıklarını korumayı ve güvenliğini sağlamayı öncelikli hedef olarak ele almayı,

- Riskli durumların tespitini ve kontrolünü sağlamak için gerekli kaynakları sağlayarak uygun planlama yapmayı ve bu doğrultuda iş kazalarını azaltmayı,
- Yürürlükte bulunan ISG ile ilgili yasal mevzuat ve düzenlemelere uymayı,
- Çalışanlarımızın iş sağlığı ve güvenliği bilincini geliştirmek için gerekli eğitim faaliyetlerini düzenlemeyi,
- Tüm çalışanların katılımını sağlayacak ISG konularında sürekli iyileştirmeyi sağlamayı, taahhüt ederiz.

Misyonumuz, vizyonumuz, kurumsal değerlerimiz, kalite politikamız ve iş sağlığı ve güvenliği politikamız ile ortaya koyduğumuz kurumsal yönetim yaklaşımı, **Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin İnsan Hakları, Çalışma Standartları ve Yolsuzlukla Mücadele** ilkelerini kapsamaktadır.

Bu ilkeler bağlamında,

İlke 1 Nilüfer Belediyesi ilan edilmiş insan haklarını desteklemekte ve bu haklara saygı duymaktadır.

İlke 2 Nilüfer Belediyesi insan hakları ihlallerinin suç ortağı değildir.

İlke 3 Nilüfer Belediyesi çalışanlarının sendikalaşma ve toplu müzakere özgürlüğünü desteklemektedir.

İlke 4 Nilüfer Belediyesi zorla ve zorunlu işçi çalıştırma uygulamasına mahal vermemektedir.

İlke 5 Nilüfer Belediyesi her türlü çocuk işçi çalıştırılmasına mahal vermemektedir.

İlke 6 Nilüfer Belediyesi işe alım ve işe yerleştirmede ayrımcılığa mahal vermemektedir.

İlke 10 Tehdit ve rüşvet dahil tüm ahlakdışı davranışlara karşıdır.

6.5.2 Yönetim Sistemlerimiz ve İnsan Kaynakları

Yönetim Sistemleri

Bursa Nilüfer Belediyesi, "kurumsal yönetim yaklaşımının seçim döngüleri ile belirlenen sürelerin ötesinde sürdürülmesi amacıyla" Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı (EFQM) Mükemmellik Modeli'ni kullanmakta ve uluslararası yönetim sistemlerine (ISO 9000 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14000 Çevre Yönetim Sistemi ve ISO 18000 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi) göre faaliyet göstermektedir.

İnsan Kaynakları Sistem ve Uygulamalarımız

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü bünyesinde yapılan işler; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 5393 Sayılı Belediye Kanunu, 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanunu, 4857 Sayılı İş Kanunu, Sosyal Sigortalar Kanunu, Sendikalar Kanunu, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Grev ve Lokavt Kanunu, Genelgeler, Yönetmelikler, Kanun Hükmünde Kararnameler, Toplu İş sözleşmesi, Memur Sendika Sözleşmesine bağlı olarak yürütülmektedir.

| Personel Durumu | 2007 | 2008 |
|-----------------------|------------|------------|
| Memur | 175 | 174 |
| Kadrolu İşçi | 28 | 170 |
| Geçici Sendikalı İşçi | 69 | - |
| Geçici Büro Elemanı | 83 | - |
| Sözleşmeli Personel | 2 | 2 |
| Hizmet Alımı Yolu İle | 139 | 168 |
| Genel Toplam | 496 | 514 |

Tabloda görüldüğü üzere, 2007 yılında geçici sendikalı işçi statüsünde çalışan 69 kişi ile geçici büro elemanı statüsünde çalışan 83 kişi kadrolu personel statüsüne geçirilmiştir.

Önce İnsan ve Çalışan Memnuniyeti

İnsan Kaynakları Yönetimi'ne ilişkin politika ve stratejimiz, Stratejik Plan içinde tanımlanmakta ve her yıl Yönetimin Gözden Geçirmesi toplantısında değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, 2002 yılında belirlenen "çalışılacak en iyi belediye olmak" stratejisi, 2004 yılında güncellenerek "yönetim kalitesinin mükemmelliği" ana stratejik amacı altında "güven" ve "memnuniyet" hedefleri olarak daha detaylı biçimde incelenmeye başlanmıştır. Bu sayede, "Önce İnsan" değerimizden hareketle, ülkemiz kamu kurumlarında uygulanan siyasal, yasal değişiklikler ve ücret politikalarından ötürü nitelikli personel istihdamında devamlılık sağlanamamasına yönelik olarak, hizmet paydaşımız kabul ettiğimiz çalışanların memnuniyetin ön plana çıkartılmıştır.

Eşit İmkanlar ve Eşitlik Birimi

Belediyemizde işe almada ve yükselmeye fırsat eşitliği esastır. Belediyemiz istihdam ve kariyer gelişimi uygulamalarında cinsiyet, etnik köken, sosyal konum, engelli olma durumu vb ayrımcılık yapılmamakta, eğitim ve öğrenme fırsatları herkese eşit olarak sunulmaktadır. Yatay, dikey veya grup içi görevlendirme ve terfilerde önceliğimiz mevcut personelden yararlanmaktır.

Belediyemiz bünyesinde kurulan **Eşitlik Birimi**, "toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımını yerel yönetim anlayışına yerleştirmeye yönelik olarak, kadınların, karar mekanizmalarına katılımını arttırmaya ve kadınların gündelik yaşam koşullarını iyileştirmeye yönelik politika ve stratejiler belirlemek ve ilgili tüm paydaşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak" amacıyla faaliyet göstermektedir. Bu amacın uzantısı olarak, belediyemiz stratejik plan ve hizmetleri yanı sıra, belediye içi uygulamaların cinsiyet eşitliği perspektifinden değerlendirilmesi eşitlik biriminin sorumluluğundadır.

Kariyer Geliştirme ve Performans Değerlendirme Sistemi (PDS)

Belediyemizde kariyer geliştirmede en önemli girdi, PDS'dir. Personelimizin kariyer gelişimleri PDS ile 2002 yılından bu yana izlenmekte olup, 2005 yılında revize edilen sistem ile müdürlük-büro ve kişi bazında performans değerlendirmesi, 360 derece davranış biçimleri anketi ve yönetim sistemleri hedef performans düzeyinde yapılmaya başlanmıştır.

En son 2007 yılında yapılan revizyonla Stratejik Plan performansı, Yönetim Sistemleri Uygunsuzluk Performansı, Bilişim Performansı, Bütçe Performansı, Süreç Performansı ve 360 Derece Davranış Biçimleri değerlendirmesi ile Çalışan Memnuniyet Anketi ve Vatandaş Memnuniyet Anketi sonuçları entegre edilip elektronik ortama aktarılmıştır. Yapılan bu çalışma kamu sektöründe bir ilk olmakla birlikte Çalışan Memnuniyet Anketi'ne göre personel memnuniyeti 2006 ve 2007 yıllarında %87 seviyesine ulaşmıştır.

Eğitim Saatleri Kişi Sayısı ve Sonuçları

| Eğitim Yeri | Eğitim Adedi | | Eğitim Saati | | Katılan Personel | |
|-------------|--------------|------|--------------|-------|------------------|------|
| | 2007 | 2008 | 2007 | 2008 | 2007 | 2008 |
| Kurum Dışı | 22 | 25 | 1.738 | 2.104 | 99 | 87 |
| Kurum İçi | 33 | 30 | 6.355 | 4.691 | 1.576 | 721 |

İş Sağlığı ve İşçi Güvenliği

OHSAS 18000 İş Sağlığı ve İşçi Güvenliği Sistemi bünyesinde oluşturulan kurum hekimliği hizmeti kapsamında 2008 yılında toplam 1.259 personelin genel muayenesi, 294 personelin ise akciğer PA Grafisi çekilmiş olup uzman hekim tarafından değerlendirilmiştir.

Çalışan Memnuniyeti Anketi Sonuçları

Çalışan Memnuniyet Anketi sonuçları % olarak aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

| Çalışan Memnuniyet Anketi Sonuçları (%) | 2005 | 2006 | 2007 |
|--|-------------|-------------|-------------|
| Genel Memnuniyet | 74 | 75 | 76 |
| Kariyer Geliştirme | 75 | 75 | 79 |
| İletişim | 70 | 72 | 76 |
| Yetkelendirme | 74 | 78 | 76 |
| Katılım | 66 | 59 | 66 |
| Tanıma / Ödüllendirme | 55 | 57 | 52 |
| Liderlik | 77 | 79 | 79 |
| Değerler, Misyon, Vizyon ve Stratejiler | 74 | 74 | 69 |
| İdari Performans | 81 | 83 | 84 |
| Sağlık ve Güvenlik Koşulları | 71 | 72 | 72 |
| Değişim Yönetimi | 86 | 87 | 87 |
| Doğal Kaynakları ve Çevreyi Koruma Çabaları | 83 | 86 | 89 |
| Yerel ve Genel Topluma Etkisi Olan Faaliyetler | 87 | 88 | 84 |
| Sosyal Faaliyetler | 74 | 75 | 72 |

Sendikal Haklar

Belediyemizde memur ve işçi sendikaları ile sistemli biçimde toplu sözleşme görüşmeleri yapılmakta ve uygulanmaktadır. Toplu sözleşme işçi kadrosunda yer alan personelimize 1987 yılından beri, memur kadrosunda yer alan personelimize ise 2006 yılından beri yapılmaktadır. Bursa merkezde yer alan belediyeler arasında memur sendikası ile **ilk toplu sözleşmeyi** Bursa Nilüfer Belediyesi yaparak, memur maaşlarında önemli iyileştirme yaratmıştır. Aynı oranda iyileştirmeler **büroda görev yapan geçici işçilerin** ücretlerine de yansıtılarak, "eşit işe eşit ücret" ilkesi benimsenmiştir.

2008 yılı itibarıyla görev yapmakta olan **işçilerin tamamı** (5620 Sayılı Kanun gereği geçici işçi pozisyonunda görev yapmakta iken kadrolu işçi olanlar dahil) **memurların %96'sı** sendika üyesidir.

6.5.3 Yolsuzlukla Mücadele

Teftiş Kurulu Faaliyetleri

Ülkemizde yolsuzlukla mücadeleye yönelik yapılmış olan yasal düzenlemeler sonucunda önleyici, yaptırımsal ve toplumsal farkındalığın artırılmasına yönelik tedbirler alınmakta olup, kurumumuz içerisinde de bunların uzantısı olarak Teftiş Kurulu Müdürlüğü oluşturulmuştur.

Doğrudan Başkanlık makamına bağlı olan müdürlük, belediye bünyesinde faaliyet gösteren müdürlüklerin periyodik denetimlerini yapmak, denetim sonucunda Başkanlık Makamına söz konusu Müdürlüklerle ilgili ayrıntılı raporlar vermek, tespit edilen aksaklıkları göstermek ve bu aksaklıklara sebep olan personel hakkında gerekli yasal işlemleri yapmak, Başkanlık Makamınca gereksinim duyulan konularda Başkanlık Makamına danışmanlık yapmak ve Başkanlık tarafından Müdürlüğümüze intikal ettirilen konularda araştırma ve incelemeler yapmakla sorumludur.

| İşlem Dosyaları | 2007 | 2008 |
|---------------------------------|-------------|-------------|
| Disiplin Soruşturması | 1 | - |
| İnceleme Raporu | 1 | 1 |
| Teftişi Yapılan Müdürlük Sayısı | 5 | 10 |

İhale ve Satın Alma Hizmetleri

Yürürlükteki 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre Alım, Satım, Kira, taşıma işleri "I" cetveli parasal limitlerine göre ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre Mal Alımı, Yapım, Hizmet İşleri satın alma işlemleri gerçekleştirilir. Doğrudan temin ihaleleri yapılır. Parasal limitlere göre ihalelerin internet ortamında Kamu İhale Kurumu sitesi aracılığı ile Kamu İhale Bülteninde, resmi yazı ile gazetelerde, ilan tahtaları ve web sitesi aracılığıyla ilan işlemleri yapıp, ihaleler gerçekleştirilir. İhale sonrası sözleşmeleri yapılır. Taşınır İşlem fişi düzenlenir. Tüm demirbaşların kayıtlarını tutup, takibi yapılır. Hibe işlemleri gerçekleştirilir. Bursa Tasfiye İşletme Şube Müdürlüğüne yapılan ihalelerde ve İcra Daireleri ihaleli satışlarında tellallık işlemleri gerçekleştirilir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol

Belediyemiz genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçlerin belirlenmesini esas alan "**İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol**" sistemini oluşturmuştur. İlgili mevzuat doğrultusunda aşağıda yer alan faaliyetler sürdürülmektedir.

İç Kontrol faaliyetleri, İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontrolleri kapsar.

Ön Malî Kontrol: İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrolü kapsar.